

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

SPRAWOZDANIE FINANSOWE
za rok obrotowy 2018

Warszawa, marzec 2019 r.

Spis treści

WPROWADZENIE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO	2
BILANS - AKTYWA	7
BILANS – PASYWA.....	9
RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT (metoda porównawcza).....	11
ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE (FUNDUSZU) WŁASNYM	14
RACHUNEK PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH (metoda pośrednia)	16
Nota 1 – Wartości niematerialne i prawne	18
Nota 2 – Rzeczowe aktywa trwałe.....	18
Nota 3 – Należności - pożyczki.....	19
Nota 4 – Pozostałe należności	21
Nota 5 – Inwestycje długoterminowe	23
Nota 6 – Krótkoterminowe aktywa finansowe.....	25
Nota 7 – Kapitał (fundusz) własny	25
Nota 8 – Rezerwy na zobowiązania	26
Nota 9 – Zobowiązania krótkoterminowe	27
Nota 10 – Fundusze specjalne	28
Nota 11 – Inne rozliczenia międzyokresowe	29
Nota 12 – Objasnienia do Rachunku Zysków i Strat	29
Nota 13 – Rachunek klimatyczny.....	33
Nota 14 – Propozycja podziału zysku	34
Nota 15 – Objasnienia do Rachunku Przepływów Pieniężnych.....	35
Nota 16 – Zobowiązania warunkowe (ewidencja pozabilansowa, pozaksięgowo).....	36
Nota 17 – Programy operacyjne (ewidencja pozabilansowa, pozaksięgowo).....	36
Nota 18 – Objasnienia dotyczące zawartych przez jednostkę umów, istotnych transakcji i niektórych zagadnień osobowych	37

WPROWADZENIE DO SPRAWOZDANIA FINANSOWEGO

Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

za rok obrotowy 01.01.2018 r. - 31.12.2018 r.

I. Podstawowe informacje o Narodowym Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, zwany dalej NFOŚiGW, został utworzony na mocy art. 87 ustawy z dnia 27 kwietnia 1989 r. o zmianie ustawy o ochronie i kształtowaniu środowiska i ustawy Prawo wodne (Dz. U. Nr 26, poz. 139). Od 2010 r. posiada status państwowej osoby prawnej w rozumieniu art. 9 pkt 14 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 2077, z późn. zm.), a zakres jego działalności określa ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz. U. z 2018 r. poz. 799, z późn. zm.). Z uwagi na powołanie ustawowe NFOŚiGW nie podlega rejestracji sądowej. NFOŚiGW jest zwolniony ustawowo z opodatkowania podatkiem dochodowym od osób prawnych.

Organami NFOŚiGW są Rada Nadzorcza i Zarząd. Nadzór nad działalnością NFOŚiGW sprawuje Minister Środowiska.

NFOŚiGW jest największą instytucją w kraju finansującą przedsięwzięcia z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej. Dysponuje środkami krajowymi, środkami pochodzącymi z budżetu Unii Europejskiej oraz innymi środkami pochodzącymi ze źródeł zagranicznych, niepodlegającymi zwrotowi. Głównymi formami finansowania przedsięwzięć są pożyczki, dotacje, udostępnienie środków, a także finansowanie kapitałowe.

NFOŚiGW prowadzi samodzielną gospodarkę finansową, pokrywając z uzyskiwanych wpływów wydatki na realizację zadań określonych w ustawie Prawo ochrony środowiska. Podstawą gospodarki finansowej NFOŚiGW są roczne plany finansowe stanowiące załącznik do ustawy budżetowej. Środki krajowe (własne) NFOŚiGW pochodzą przede wszystkim z wpływów z opłat i kar wynikających z ustawy Prawo ochrony środowiska i innych ustaw oraz z oprocentowania pożyczek i wolnych środków.

NFOŚiGW pełni rolę instytucji wdrażającej największe krajowe programy w dziedzinie ochrony środowiska, w tym współfinansowany z budżetu Unii Europejskiej Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko w perspektywie 2014-2020.

NFOŚiGW na podstawie przepisów ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. - Prawo geologiczne i górnicze (Dz. U. z 2017 r. poz. 2126, z późn. zm.) pełni rolę wierzyciela części opłat wynikających z tej ustawy, a Prezes Zarządu NFOŚiGW jest organem pierwszej instancji, posiadającym uprawnienia organu podatkowego. Na podstawie ustawy z dnia 17 lipca 2009 r. o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji (Dz. U. z 2018 r. poz. 1271, z późn. zm.) NFOŚiGW pełni także rolę Krajowego operatora systemu zielonych inwestycji (Green Investment Scheme), finansując zadania ze środków pochodzących ze sprzedaży jednostek przyznanej emisji gazów cieplarnianych i innych substancji, zgromadzonych na tzw. Rachunku Klimatycznym.

W 2018 r. NFOŚiGW zostały powierzone zadania związane z Zarządzaniem Funduszem Niskoemisyjnego Transportu - państwowym funduszem celowym, zgodnie z art. 28z ust. 3 ustawy z dnia 25 sierpnia 2006 r. o biokomponentach i biopaliwach ciekłych (Dz. U. z 2018 r. poz. 1344, z późn. zm.) oraz art. 400b ust. 5a ustawy Prawo ochrony środowiska.

II. Zakres sprawozdania finansowego

Sprawozdanie finansowe NFOŚiGW zostało sporządzone za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2018 roku. Dane porównawcze obejmują okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2017 roku. Sprawozdanie zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności przez NFOŚiGW w dającej się przewidzieć przyszłości tj. co najmniej 12 miesięcy od dnia bilansowego. Nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności, należy jednak zwrócić uwagę, że począwszy od 2019 r. NFOŚiGW ma dokonywać wpłat na Fundusz Dróg Samorządowych, który został utworzony ustawą z dnia 23 października 2018 r. o Funduszu Dróg Samorządowych (Dz. U. z 2018 r. poz. 2161, z późn. zm.) – w wysokości co najmniej 1,4 mld zł rocznie.

Sprawozdanie finansowe przedstawia sytuację majątkową, finansową jak też wynik finansowy. Zgodnie z art. 45 ust. 2 i 3 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości (Dz. U. z 2019 r. poz. 351) składa się z:

- 1) bilansu,
- 2) rachunku zysków i strat (ujmowanego w wariantcie porównawczym),
- 3) zestawienia zmian w kapitale (funduszu) własnym,
- 4) rachunku przepływów pieniężnych (metoda pośrednia),
- 5) dodatkowych informacji i objaśnień.

III. Informacja o przyjętych zasadach (polityce) rachunkowości przy sporządzaniu sprawozdania finansowego w tym metodach wyceny oraz ogólnych zasad ewidencji przychodów i kosztów

W NFOŚiGW stosuje się ogólne zasady określone w ustawie z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, z uwzględnieniem specyfiki działalności NFOŚiGW, wynikającej z przepisów:

- ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. - Prawo ochrony środowiska,
- rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2010 r. w sprawie gospodarki finansowej Narodowego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej i wojewódzkich funduszy ochrony środowiska i gospodarki wodnej (Dz. U. z 2010 r. Nr 226, poz. 1479, z późn. zm.),
- ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Zasady rachunkowości w NFOŚiGW zostały przyjęte uchwałą Zarządu NFOŚiGW z dnia 31 października 2013 r. nr A/48/1/2013 w sprawie aktualizacji Zasad (polityki) rachunkowości, zmienione uchwałą z dnia 29 października 2014 r. nr A/48/2/2014, uchwałą z dnia 26 października 2015 r. nr A/48/1/2015, uchwałą z dnia 24 stycznia 2017 r. nr B/4/4/2017 oraz uchwałą z dnia 28 stycznia 2019 r. nr B/5/2/2019.

1. Zasady wyceny aktywów

Rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne i prawne

Środki trwałe, środki trwałe w budowie i wartości niematerialne i prawne wycenia się według cen nabycia pomniejszonych o odpisy amortyzacyjne (umorzeniowe) oraz o ewentualne odpisy z tytułu trwałej utraty ich wartości.

Odpisów amortyzacyjnych dokonuje się metodą liniową z uwzględnieniem stawek wynikających z ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych.

Należności długoterminowe i krótkoterminowe

NFOŚiGW zgodnie z przepisami ustawy - Prawo ochrony środowiska udziela pożyczek z przeznaczeniem na finansowanie przedsięwzięć w zakresie ochrony środowiska i gospodarki wodnej.

Pożyczki te mają na celu uzyskanie efektu ekologicznego, udzielane są na preferencyjnych warunkach, z możliwością częściowego umorzenia spłaty kapitału.

Pożyczki udzielane przez NFOŚiGW stanowią instrumenty finansowe i co do zasady powinny być wyceniane według metod wyceny opisanych rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 12 grudnia 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych (Dz. U. z 2017 poz. 277), czyli w skorygowanej cenie nabycia (zamortyzowanego kosztu). Korzystając z zasady istotności NFOŚiGW w 2018 roku, analogicznie jak w 2017 roku, zastosował uproszczenie, polegające na kontynuowaniu metody wyceny pożyczek w kwocie wymaganej zapłaty, z zachowaniem zasady ostrożności.

NFOŚiGW udziela również pożyczek na zachowanie płynności finansowej, które mogą być udzielone w walucie obcej, wówczas wycenia się je z uwzględnieniem transakcji zabezpieczających ryzyko kursowe.

Inwestycje długoterminowe i krótkoterminowe

Udziały, akcje oraz obligacje, stanowiące długoterminowe inwestycje wprowadza się do ksiąg rachunkowych w cenie nabycia. Na dzień bilansowy inwestycje te wycenia się wg ceny nabycia pomniejszonej o odpisy z tytułu trwałej utraty ich wartości.

Inwestycje krótkoterminowe na dzień bilansowy wycenia się według ceny nabycia pomniejszonej o odpisy aktualizujące ich wartość do poziomu ceny godziwej.

Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne wycenia się według wartości nominalnej. Wartość środków pieniężnych i innych aktywów obejmuje także skapitalizowane odsetki, dopisane do stanu środków na rachunku bankowym. Niezapadłe odsetki od lokat pieniężnych na dzień bilansowy traktuje się jako rozliczenia międzyokresowe przychodów i prezentuje się łącznie z tym aktywem.

2. Zasady wyceny pasywów

Kapitał (fundusz) własny

Fundusz statutowy NFOŚiGW podlega zwiększeniu o odpis z zysku i zmniejszeniu o odpis na pokrycie straty, w przypadku braku możliwości jej pokrycia z funduszu rezerwowego.

Zobowiązania i rezerwy na zobowiązania

Zobowiązania z tytułu dofinansowania przedsięwzięć ekologicznych są traktowane jako zobowiązania warunkowe. Obowiązek wypłaty dofinansowania uzależniony jest od spełnienia warunków ustalonych w umowach o dofinansowanie. Zobowiązaniami warunkowymi są również równowartości kwot nadpłat z tytułu opłat za brak sieci, jakie mogą powstać na skutek uchwały Naczelnego Sądu Administracyjnego z dnia 19 października 2015 r., sygn. akt II OPS 1/15. Zwroty z tego tytułu są dokonywane na podstawie wydanego oświadczenia Głównego Inspektora Ochrony Środowiska, pod warunkiem łącznego spełnienia trzech warunków określonych w ustawie z dnia 20 stycznia 2005 r. o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji (Dz. U. z 2018 r. poz. 578, z późn. zm.).

Zobowiązania z tytułu utrzymania organów i Biura NFOŚiGW ujmuje się w księgach w kwocie wymaganej zapłaty. NFOŚiGW tworzy rezerwy na:

- nagrody roczne dla pracowników i Zarządu NFOŚiGW,
- świadczenia wykonane na rzecz NFOŚiGW przez kontrahentów, gdy kwotę zobowiązania można oszacować w sposób wiarygodny, w tym na koszty badania rocznego sprawozdania finansowego,

- przyszłe świadczenia na rzecz pracowników z tytułu odpraw emerytalnych i nagród jubileuszowych,
- przyszłe obciążenia z tytułu postępowania sądowego,
- w innych przypadkach, w tym także wtedy, gdy zdarzenia zostaną ujawnione między dniem bilansowym a dniem, w którym rzeczywiście następuje zamknięcie ksiąg rachunkowych.

Rezerwy są wykazywane w bilansie w uzasadnionej, wiarygodnie oszacowanej wartości.

Środki powierzone

Środki powierzone NFOŚiGW, pochodzące ze źródeł zagranicznych, wykorzystane na dofinansowanie przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej są prezentowane w bilansie, w zależności od ich statusu prawnego, w odpowiednich pozycjach aktywów, z wykazaniem ich równowartości w funduszach specjalnych (SIDA, EFP PHARE) lub ewidencjonowane są pozabilansowo.

Wycena pozycji wyrażonych w walutach obcych

Wyrażone w walutach obcych operacje gospodarcze ujmuje się w księgach rachunkowych na dzień ich przeprowadzenia - odpowiednio po kursie:

- zastosowanym w tym dniu, wynikającym z charakteru operacji - w przypadku sprzedaży lub kupna walut oraz zapłaty należności lub zobowiązań,
- średnim ogłoszonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski z dnia poprzedzającego ten dzień w przypadku zapłaty należności lub zobowiązań, jeżeli nie jest zasadne zastosowanie kursu, o którym mowa powyżej, a także w przypadku pozostałych operacji.

3. Rozliczenia międzyokresowe przychodów

NFOŚiGW, jako rozliczenia międzyokresowe przychodów ujmuje w szczególności równowartość:

- należności z tytułu odsetek karnych i ustawowych oraz kar umownych, ustalone na podstawie umów o dofinansowanie i innych umów,
- należności z tytułu opłat z Prawa geologicznego i górniczego wraz z odsetkami za zwłokę.

W myśl zasady ostrożności, dla celów prezentacji w bilansie, rozliczenia międzyokresowe przychodów korygują odpowiednio należności z ww. tytułów. W przypadku opłat z Prawa geologicznego i górniczego taka zasada dotyczy należności o niskim prawdopodobieństwie realizacji oraz zagrożonych przedawnieniem.

Przyjęty sposób prezentacji w tym zakresie uzasadniony jest przede wszystkim charakterem działalności operacyjnej Narodowego Funduszu. Podstawowym celem udzielanego przez NFOŚiGW dofinansowania, jak również kryterium jego rozliczania z beneficjentami, jest uzyskanie efektu ekologicznego.

Z uwagi na zasadę istotności w rachunkowości w NFOŚiGW nie rozlicza się w czasie: kosztów ubezpieczeń, odpisów na ZFŚS i innych wydatków bieżących dotyczących funkcjonowania Biura NFOŚiGW.

4. Ewidencja przychodów

Głównymi źródłami przychodów NFOŚiGW w 2018 roku były:

- 1) wpływy z tytułu opłat za korzystanie ze środowiska i administracyjnych kar pieniężnych, o jakich mowa w art. 401 ust. 1 ustawy - Prawo ochrony środowiska,
- 2) wpływy z tytułu opłat eksploatacyjnych i koncesyjnych, o jakich mowa w art. 401 ust. 7 pkt 2 ustawy - Prawo ochrony środowiska,

- 3) wpływy z tytułu opłat zastępczych, o jakich mowa w art. 401 ust. 7 pkt 4, 4a i 4b ustawy - Prawo ochrony środowiska,
- 4) wpływy z tytułu pozostałych opłat, kar i innych tytułów, o jakich mowa w art. 401 ust. 7 pkt 1, 1a, 3, 7-14 ustawy - Prawo ochrony środowiska,
- 5) dotacje z budżetu państwa otrzymane na podstawie art. 401 ust. 4 ustawy - Prawo ochrony środowiska (dotacje dla beneficjentów realizujących projekty współfinansowane ze środków europejskich i zagranicznych oraz pomoc techniczna dla NFOŚiGW),
- 6) przychody z operacji finansowych (odsetki od udzielonych pożyczek i kredytów, oprocentowanie rachunków bankowych i lokat, zyski ze sprzedaży i posiadania papierów wartościowych),
- 7) zwroty dotacji.

Przychody z działalności NFOŚiGW, za wyjątkiem przychodów z operacji finansowych, rozpoznawane są w momencie wpływu (ujęcie kasowe), z uwagi na brak prawnej możliwości sprawowania kontroli nad ich wymiarem. Memoriałowe ujęcie przychodów z operacji finansowych związane jest z wyceną bilansową.

5. Zasady ujmowania kosztów

Wydatki związane z dofinansowaniem zadań ochrony środowiska zalicza się do kosztów działalności operacyjnej z chwilą wypłaty i prezentuje w odrębnej pozycji rachunku zysków i strat.

Głównymi kosztami działalności operacyjnej w 2018 roku były:

- 1) udzielone dotacje, w tym:
  - dotacje celowe w związku z realizacją przez beneficjentów projektów finansowanych ze środków europejskich i zagranicznych,
  - dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych,
  - częściowe spłaty kapitału kredytów bankowych,
  - dopłaty do oprocentowania lub ceny wykupu obligacji,
- 2) dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowanych przez państwowe jednostki budżetowe,
- 3) dofinansowanie gmin i powiatów w zakresie zbierania pojazdów wycofanych z eksploatacji,
- 4) częściowe umorzenia pożyczek.

6. Wynik finansowy

Wynik finansowy NFOŚiGW stanowi różnicę pomiędzy przychodami a kosztami.

Data: 27.03.2019 r. podpis: p.o. Głównego księgowego – Anna Pintowska-Bryłka (podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

Data: 27.03.2019 r. podpis: Zastępca Prezesa Zarządu - Anna Mańk (podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

Data: 27.03.2019 r. podpis: Zastępca Prezesa Zarządu - Dominik Bąk (podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

Data: 27.03.2019 r. podpis: Zastępca Prezesa Zarządu - Artur Szymon Michalski (podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

Data: 27.03.2019 r. podpis: p.o. Prezesa Zarządu - Marek Ryszka (podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

BILANS - AKTYWA

Wyszczególnienie		31.12.2017 r.	31.12.2018 r.
A	AKTYWA TRWAŁE	5 642 473 089,77	5 529 262 741,49
I	Wartości niematerialne i prawne	1 368 528,95	983 212,68
1	Koszty zakończonych prac rozwojowych	-	-
2	Wartość firmy	-	-
3	Inne wartości niematerialne i prawne	1 368 528,95	983 212,68
4	Zaliczki na wartości niematerialne i prawne	-	-
II	Rzeczowe aktywa trwałe	45 710 229,55	44 083 871,75
1	Środki trwałe	45 710 229,55	44 083 871,75
a)	grunty (w tym prawo użytkowania wieczystego gruntu)	8 264 102,00	8 264 102,00
b)	budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	34 704 384,94	33 449 366,88
c)	urządzenia techniczne i maszyny	1 468 033,44	1 366 731,47
d)	środki transportu	1 107 954,99	847 974,99
e)	inne środki trwałe	165 754,18	155 696,41
2	Środki trwałe w budowie	-	-
3	Zaliczki na środki trwałe w budowie	-	-
III	Należności długoterminowe	4 601 250 162,74	4 351 292 119,97
1	Od jednostek powiązanych	-	-
2	Od pozostałych jednostek, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale	-	-
3	Od pozostałych jednostek	4 601 250 162,74	4 351 292 119,97
a)	pożyczki	4 601 250 162,74	4 351 292 119,97
b)	pozostałe należności	-	-
IV	Inwestycje długoterminowe	994 144 168,53	1 132 903 537,09
1	Nieruchomości	-	-
2	Wartości niematerialne i prawne	-	-
3	Długoterminowe aktywa finansowe	994 144 168,53	1 132 903 537,09
a)	w jednostkach powiązanych	-	-
-	udziały lub akcje	-	-
-	inne papiery wartościowe	-	-
-	udzielone pożyczki	-	-
-	inne długoterminowe aktywa finansowe	-	-
b)	w pozostałych jednostkach, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale	-	-
-	udziały lub akcje	-	-
-	inne papiery wartościowe	-	-
-	udzielone pożyczki	-	-
-	inne długoterminowe aktywa finansowe	-	-
c)	w pozostałych jednostkach	994 144 168,53	1 132 903 537,09
-	udziały lub akcje	927 664 126,23	1 066 426 126,23
-	inne papiery wartościowe	66 480 042,30	66 477 410,86
-	udzielone pożyczki	-	-
-	inne długoterminowe aktywa finansowe	-	-
4	Inne inwestycje długoterminowe	-	-
V	Długoterminowe rozliczenia międzyokresowe	-	-
1	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-
2	Inne rozliczenia międzyokresowe	-	-
B	AKTYWA OBROTOWE	7 308 636 555,19	8 041 602 806,93
I	Zapasy	-	-

1	Materiały	-	-
2	Półprodukty i produkty w toku	-	-
3	Produkty gotowe	-	-
4	Towary	-	-
5	Zaliczki na dostawy i usługi	-	-
II	Należności krótkoterminowe	822 622 074,31	834 040 885,19
1	Należności od jednostek powiązanych	-	-
a)	z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty	-	-
-	do 12 miesięcy	-	-
-	powyżej 12 miesięcy	-	-
b)	inne	-	-
2	Należności od pozostałych jednostek, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale	-	-
a)	z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty	-	-
-	do 12 miesięcy	-	-
-	powyżej 12 miesięcy	-	-
b)	inne	-	-
3	Należności od pozostałych jednostek	822 622 074,31	834 040 885,19
a)	z tytułu dostaw i usług, o okresie spłaty	31 382,43	2 558,05
-	do 12 miesięcy	31 382,43	2 558,05
-	powyżej 12 miesięcy	-	-
b)	z tytułu podatków, dotacji, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych tytułów publiczno-prawnych	-	-
c)	inne	822 590 691,88	834 038 327,14
-	pożyczki	796 988 422,97	819 864 419,27
-	pozostałe należności	25 602 268,91	14 173 907,87
d)	dochodzone na drodze sądowej	-	-
III	Inwestycje krótkoterminowe	6 486 014 480,88	7 207 561 921,74
1	Krótkoterminowe aktywa finansowe	6 486 014 480,88	7 207 561 921,74
a)	w jednostkach powiązanych	-	-
-	udziały lub akcje	-	-
-	inne papiery wartościowe	-	-
-	udzielone pożyczki	-	-
-	inne krótkoterminowe aktywa finansowe	-	-
b)	w pozostałych jednostkach	-	-
-	udziały lub akcje	-	-
-	inne papiery wartościowe	-	-
-	udzielone pożyczki	-	-
-	inne krótkoterminowe aktywa finansowe	-	-
c)	środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	6 486 014 480,88	7 207 561 921,74
-	środki pieniężne w kasie i na rachunkach	2 488 163,61	9 811 311,15
-	inne środki pieniężne	6 483 526 317,27	7 197 750 610,59
-	inne aktywa pieniężne	-	-
2	Inne inwestycje krótkoterminowe	-	-
IV	Krótkoterminowe rozliczenia międzyokresowe	-	-
C	Należne wpłaty na kapitał (fundusz) podstawowy	-	-
D	Udziały (akcje) własne	-	-
	AKTYWA RAZEM	12 951 109 644,96	13 570 865 548,42

Data: 27.03.2019 r. podpis: p.o. Głównego księgowego – Anna Pintowska-Bryłka (podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

Data: 27.03.2019 r. podpis: Zastępca Prezesa Zarządu - Anna Mańk (podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

Data: 27.03.2019 r. podpis: Zastępca Prezesa Zarządu - Dominik Bąk (podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

Data: 27.03.2019 r. podpis: Zastępca Prezesa Zarządu - Artur Szymon Michalski (podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

Data: 27.03.2019 r. podpis: p.o. Prezesa Zarządu - Marek Ryszka (podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

BILANS – PASywa

Wyszczególnienie		31.12.2017 r.	31.12.2018 r.
A	KAPITAŁ (FUNDUSZ) WŁASNY	12 915 003 345,62	13 538 458 310,84
I	Kapitał podstawowy (fundusz statutowy)	11 804 973 191,32	12 834 013 264,23
II	Kapitał (fundusz) zapasowy, w tym:	-	-
-	nadwyżka wartości sprzedaży (wartości emisyjnej) nad wartością nominalną udziałów (akcji)	-	-
III	Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny	-	-
-	z tytułu aktualizacji wartości godziwej	-	-
IV	Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe, w tym:	80 990 081,39	80 990 081,39
-	tworzone zgodnie z umową (statutem) spółki	-	-
-	na udziały (akcje) własne	-	-
V	Zysk (strata) z lat ubiegłych	-	-
VI	Zysk (strata) netto	1 029 040 072,91	623 454 965,22
VII	Odpisy z zysku netto w ciągu roku obrotowego (wielkość ujemna)	-	-
B	ZOBOWIĄZANIA I REZERWY NA ZOBOWIĄZANIA	36 106 299,34	32 407 237,58
I	Rezerwy na zobowiązania	15 727 803,46	16 366 375,48
1	Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	-	-
2	Rezerwa na świadczenia emerytalne i podobne	15 098 898,03	15 732 547,59
-	długoterminowa	7 232 744,93	7 478 387,73
-	krótkoterminowa	7 866 153,10	8 254 159,86
3	Pozostałe rezerwy	628 905,43	633 827,89
-	długoterminowe	-	-
-	krótkoterminowe	628 905,43	633 827,89
II	Zobowiązania długoterminowe	-	-
1	Wobec jednostek powiązanych	-	-
2	Wobec pozostałych jednostek, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale	-	-
3	Wobec pozostałych jednostek	-	-
a)	kredyty i pożyczki	-	-
b)	z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	-	-
c)	inne zobowiązania finansowe	-	-
d)	zobowiązania wekslowe	-	-
e)	inne	-	-

III	Zobowiązania krótkoterminowe	10 561 175,01	6 286 675,21
1	Zobowiązania wobec jednostek powiązanych	-	-
a)	z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności	-	-
-	do 12 miesięcy	-	-
-	powyżej 12 miesięcy	-	-
b)	inne	-	-
2	Zobowiązania wobec pozostałych jednostek, w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale	-	-
a)	z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności	-	-
-	do 12 miesięcy	-	-
-	powyżej 12 miesięcy	-	-
b)	inne	-	-
3	Wobec pozostałych jednostek	9 537 878,34	5 293 768,09
a)	kredyty i pożyczki	-	-
b)	z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych	-	-
c)	inne zobowiązania finansowe	-	-
d)	z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności	494 597,18	406 705,74
-	do 12 miesięcy	494 597,18	406 705,74
-	powyżej 12 miesięcy	-	-
e)	zaliczki otrzymane na dostawy i usługi	-	-
f)	zobowiązania wekslowe	-	-
g)	z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych i zdrowotnych oraz innych tytułów publiczno-prawnych	2 897 419,24	406 389,34
h)	z tytułu wynagrodzeń	814 558,21	539 779,01
i)	inne	5 331 303,71	3 940 894,00
4	Fundusze specjalne	1 023 296,67	992 907,12
IV	Rozliczenia międzyokresowe	9 817 320,87	9 754 186,89
1	Ujemna wartość firmy	-	-
2	Inne rozliczenia międzyokresowe	9 817 320,87	9 754 186,89
-	długoterminowe	12 071,25	-
-	krótkoterminowe	9 805 249,62	9 754 186,89
	PASYWA RAZEM	12 951 109 644,96	13 570 865 548,42

Data: 27.03.2019 r. podpis: p.o. Głównego księgowego – Anna Pintowska-Bryłka (podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

Data: 27.03.2019 r. podpis: Zastępca Prezesa Zarządu - Anna Mańk (podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

Data: 27.03.2019 r. podpis: Zastępca Prezesa Zarządu - Dominik Bąk (podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

Data: 27.03.2019 r. podpis: Zastępca Prezesa Zarządu - Artur Szymon Michalski (podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

Data: 27.03.2019 r. podpis: p.o. Prezesa Zarządu - Marek Ryszka (podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT (metoda porównawcza)

Wyszczególnienie		31.12.2017 r.	31.12.2018 r.
A	PRZYCHODY NETTO ZE SPRZEDAŻY I ZRÓWNANE Z NIMI, W TYM:	1 614 821 510,67	1 363 851 872,07
I	Opłaty i kary za korzystanie ze środowiska	296 720 045,43	285 217 158,67
II	Opłaty z ustawy - Prawo geologiczne i górnicze	272 677 316,78	277 108 262,36
III	Opłaty zastępcze i kary z ustawy - Prawo energetyczne	518 996 512,33	557 169 981,62
IV	Opłaty zastępcze i kary z ustawy o efektywności energetycznej	416 374 433,74	784 116,29
V	Opłaty zastępcze z ustawy o odnawialnych źródłach energii	463 595,07	63 031 454,97
VI	Opłaty rejestracyjne za pozwolenie zintegrowane	1 447 653,71	973 771,38
VII	Opłaty z ustawy - Prawo wodne	10 179 802,93	88 774 830,72
VIII	Opłaty i kary z ustawy o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych oraz opłaty za NO _x i SO ₂	21 453 323,82	20 012 626,22
IX	Opłaty i kary z ustawy o recyklingu pojazdów wycofanych z eksploatacji	-16 331 507,21	1 471 602,39
X	Opłaty produktowe (i wpływy z nimi związane)	9 630 285,83	15 221 141,80
XI	Opłaty i kary z ustawy o zużytym sprzęcie elektrycznym i elektronicznym	184 556,79	504 987,09
XII	Kary z ustawy o biokomponentach i biopaliwach	2 226,00	12 624,00
XIII	Kary z ustawy o międzynarodowym przemieszczaniu odpadów	499 863,01	351 658,28
XIV	Kary z ustawy o odpadach	3 033 682,04	3 328 644,84
XV	Kary pieniężne, o których mowa art. 315a ustawy - Prawo ochrony środowiska	61 712,00	290 939,00
XVI	Opłaty i kary z ustawy o substancjach zubożających warstwę ozonową	0,00	0,06
XVII	Nawiązki sądowe	21 822,82	84 172,18
XVIII	Dotacje z budżetu Państwa ze środków Unii Europejskiej (pomoc techniczna), budżetu Unii Europejskiej (LIFE)	35 092 575,39	35 156 611,64
XIX	Dotacja celowa w związku z nałożeniem przez KE korekt systemowych w ramach projektów PO IiŚ i FS 2000-2006	22 830 465,47	5 544 400,90
XX	Dotacja celowa - Fundusz Małych Grantów MF EOG / NMF	803 648,00	0,00
XXI	Dotacja celowa - Fundusz Współpracy Dwustronnej MF EOG / NMF	3 876 416,44	1 919,92
XXII	Dotacja celowa - Projekt Doradztwa Energetycznego (PDE)	8 327 895,10	8 322 171,08
XXIII	Środki od innych jednostek sektora finansów publicznych	0,00	83 748,00
XXIV	Pozostałe przychody - zwroty dotacji	8 475 185,18	405 048,66

B	KOSZTY DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ	734 523 991,22	884 264 526,10
I	Wydatki związane z dofinansowaniem ochrony środowiska	641 531 738,31	786 108 749,70
1	Dotacje	431 899 463,20	620 506 746,61
2	Dofinansowanie zadań z zakresu ochrony środowiska i gospodarki wodnej realizowanych przez państwowe jednostki budżetowe w ramach rezerwy celowej	157 519 768,23	129 862 304,11
3	Częściowe umorzenia pożyczek	16 274 081,87	21 871 207,08
4	Dotacja celowa dla beneficjentów w związku z nałożeniem przez KE korekt systemowych w ramach projektów PO IiŚ i FS 2000-2006	22 830 465,47	5 544 400,90
5	Dotacja celowa - Fundusz Małych Grantów MF EOG / NMF	803 648,00	0,00
6	Dotacja celowa - Fundusz Współpracy Dwustronnej MF EOG / NMF	3 876 416,44	1 919,92
7	Dotacja celowa - Projekt PDE	8 327 895,10	8 322 171,08
8	Koszty obsługi programów zagranicznych	-	-
9	Nagrody za działalność na rzecz ochrony środowiska	-	-
10	Koszty udzielonych poręczeń spłaty kredytów i przejętych zobowiązań	-	-
11	Pozostałe koszty	-	-
II	Koszty funkcjonowania organów i biura	92 992 252,91	98 155 776,40
1	Amortyzacja	3 879 702,38	4 050 019,73
2	Zużycie materiałów i energii	1 421 144,07	1 398 305,05
3	Usługi obce	4 827 753,70	4 931 893,59
4	Podatki i opłaty	1 512 066,98	1 521 795,62
5	Wynagrodzenia	65 762 450,79	68 415 254,38
6	Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	13 324 571,74	14 359 330,32
7	Pozostałe koszty rodzajowe	2 264 563,25	3 479 177,71
III	Wartość sprzedanych towarów i materiałów	-	-
C	ZYSK/STRATA ZE SPRZEDAŻY (A-B)	880 297 519,45	479 587 345,97
D	POZOSTAŁE PRZYCHODY OPERACYJNE	7 673 573,44	430 142,77
I	Zysk z tytułu rozchodu niefinansowych aktywów trwałych	1 906 264,15	66 892,75
II	Dotacje	-	-
III	Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	-	-
IV	Inne przychody operacyjne	5 767 309,29	363 250,02
E	POZOSTAŁE KOSZTY OPERACYJNE	102 133,44	458 160,40
I	Strata z tytułu rozchodu niefinansowych aktywów trwałych	-	-
II	Aktualizacja wartości aktywów niefinansowych	-	-
III	Inne koszty operacyjne	102 133,44	458 160,40
F	ZYSK/STRATA NA DZIAŁALNOŚCI OPERACYJNEJ (C+D-E)	887 868 959,45	479 559 328,34

G	PRZYCHODY FINANSOWE	240 182 377,36	242 488 545,38
I	Dywidendy i udziały w zyskach, w tym:	0,00	0,00
a)	od jednostek powiązanych, w tym:	-	-
-	w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale	-	-
b)	od jednostek pozostałych, w tym:	0,00	0,00
-	w których jednostka posiada zaangażowanie w kapitale	-	-
II	Odsetki, w tym:	236 365 267,76	237 784 739,76
-	od jednostek powiązanych	-	-
III	Zysk z tytułu rozchodu aktywów finansowych, w tym:	15 002,00	2 622 829,00
-	w jednostkach powiązanych	-	-
IV	Aktualizacja wartości aktywów finansowych	-	-
V	Inne przychody finansowe	3 802 107,60	2 080 976,62
H	KOSZTY FINANSOWE	99 011 263,90	98 592 908,50
I	Odsetki, w tym:	1 893,58	2,09
-	dla jednostek powiązanych	-	-
II	Strata z tytułu rozchodu aktywów finansowych, w tym:	-	-
-	w jednostkach powiązanych	-	-
III	Aktualizacja wartości aktywów finansowych	98 815 752,90	98 542 186,75
IV	Inne koszty finansowe	193 617,42	50 719,66
I	ZYSK/STRATA BRUTTO=NETTO (F+G-H)	1 029 040 072,91	623 454 965,22

Data: 27.03.2019 r. podpis: p.o. Głównego księgowego – Anna Pintowska-Bryłka (podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

Data: 27.03.2019 r. podpis: Zastępca Prezesa Zarządu - Anna Mańk (podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

Data: 27.03.2019 r. podpis: Zastępca Prezesa Zarządu - Dominik Bąk (podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

Data: 27.03.2019 r. podpis: Zastępca Prezesa Zarządu - Artur Szymon Michalski (podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

Data: 27.03.2019 r. podpis: p.o. Prezesa Zarządu - Marek Ryszka (podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

ZESTAWIENIE ZMIAN W KAPITALE (FUNDUSZU) WŁASNYM

Wyszczególnienie		01.01.2017 r. - 31.12.2017 r.	01.01.2018 r. - 31.12.2018 r.
I	Kapitał (fundusz) własny na początek okresu (BO)	11 885 963 272,71	12 915 003 345,62
	- zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości	-	-
	- korekty błędów	-	-
I.a	Kapitał (fundusz) własny na początek okresu (BO), po korektach	11 885 963 272,71	12 915 003 345,62
1	Kapitał (fundusz) podstawowy na początek okresu	11 151 837 995,71	11 804 973 191,32
1.1	Zmiany kapitału (funduszu) podstawowego	653 135 195,61	1 029 040 072,91
	a) zwiększenie	653 135 195,61	1 029 040 072,91
	b) zmniejszenie	-	-
1.2	Kapitał (fundusz) podstawowy na koniec okresu	11 804 973 191,32	12 834 013 264,23
2	Kapitał (fundusz) zapasowy na początek okresu	-	-
2.1	Zmiany kapitału (funduszu) zapasowego	-	-
	a) zwiększenie	-	-
	b) zmniejszenie	-	-
2.2	Stan kapitału (funduszu) zapasowego na koniec okresu	-	-
3	Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny na początek okresu - zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości	-	-
3.1	Zmiany kapitału (funduszu) z aktualizacji wyceny	-	-
	a) zwiększenie	-	-
	b) zmniejszenie	-	-
3.2	Kapitał (fundusz) z aktualizacji wyceny na koniec okresu	-	-
4	Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe na początek okresu	80 990 081,39	80 990 081,39
4.1	Zmiany pozostałych kapitałów (funduszy) rezerwowych	-	-
	a) zwiększenie	-	-
	b) zmniejszenie	-	-
4.2	Pozostałe kapitały (fundusze) rezerwowe na koniec okresu	80 990 081,39	80 990 081,39
5	Zysk (strata) z lat ubiegłych na początek okresu	653 135 195,61	1 029 040 072,91
5.1	Zysk z lat ubiegłych na początek okresu	653 135 195,61	1 029 040 072,91
	- zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości	-	-
	- korekty błędów	-	-
5.2	Zysk z lat ubiegłych na początek okresu, po korektach	653 135 195,61	1 029 040 072,91
	a) zwiększenie z tytułu podziału zysku z lat ubiegłych	-	-
	b) zmniejszenie	653 135 195,61	1 029 040 072,91
	- odpis na fundusz statutowy	653 135 195,61	1 029 040 072,91
5.3	Zysk z lat ubiegłych na koniec okresu	-	-
5.4	Strata z lat ubiegłych na początek okresu	-	-
	- zmiany przyjętych zasad (polityki) rachunkowości	-	-
	- korekty błędów	-	-

5.5	Strata z lat ubiegłych na początek okresu, po korektach	-	-
a)	zwiększenie z tytułu przeniesienia straty z lat ubiegłych do pokrycia	-	-
b)	zmniejszenie	-	-
5.6	Strata z lat ubiegłych na koniec okresu	-	-
5.7	Zysk (strata) z lat ubiegłych na koniec okresu	-	-
6	Wynik netto	1 029 040 072,91	623 454 965,22
a)	zysk netto	1 029 040 072,91	623 454 965,22
b)	strata netto	-	-
c)	odpisy z zysku	-	-
II	Kapitał (fundusz) własny na koniec okresu (BZ)	12 915 003 345,62	13 538 458 310,84
III	Kapitał (fundusz) własny, po uwzględnieniu proponowanego podziału zysku (pokrycia straty)	-	-

Data: 27.03.2019 r. podpis: p.o. Głównego księgowego – Anna Pintowska-Bryłka (podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)
Data: 27.03.2019 r. podpis: Zastępca Prezesa Zarządu - Anna Mańk (podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)
Data: 27.03.2019 r. podpis: Zastępca Prezesa Zarządu - Dominik Bąk (podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)
Data: 27.03.2019 r. podpis: Zastępca Prezesa Zarządu - Artur Szymon Michalski (podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)
Data: 27.03.2019 r. podpis: p.o. Prezesa Zarządu - Marek Ryszka (podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

RACHUNEK PRZEPIYWÓW PIENIĘŻNYCH (metoda pośrednia)

Wyszczególnienie		01.01.2017 r. - 31.12.2017 r.	01.01.2018 r. - 31.12.2018 r.
A	Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
I	Zysk / strata netto	1 029 040 072,91	623 454 965,22
II	Korekty razem	513 009 017,68	303 558 078,80
1	Amortyzacja	3 879 702,38	4 050 019,73
2	Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych	0,00	0,00
3	Odsetki i udziały w zyskach (dywidendy)	-694 042,30	-4 138 597,26
4	Zysk (strata) z działalności inwestycyjnej	73 078 733,85	65 888 278,25
5	Zmiana stanu rezerw	2 698 511,82	638 572,02
6	Zmiana stanu zapasów	0,00	0,00
7	Zmiana stanu należności	439 239 549,52	238 539 231,89
8	Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych, z wyjątkiem pożyczek i kredytów	1 951 130,15	-1 372 833,93
9	Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	-7 144 567,74	-63 133,98
10	Inne korekty	0,00	16 542,08
III	Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej (I+/-II)	1 542 049 090,59	927 013 044,02
B	Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
I	Wpływy	10 753 613,50	6 950 117,70
1	Zbycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	10 738 611,50	69 787,00
2	Zbycie inwestycji w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne	-	-
3	Z aktywów finansowych, w tym:	15 002,00	6 880 330,70
a)	w jednostkach powiązanych	-	-
b)	w pozostałych jednostkach	15 002,00	6 880 330,70
-	- zbycie aktywów finansowych	15 002,00	2 739 102,00
-	- dywidendy i udziały w zyskach	-	-
-	- spłata udzielonych pożyczek długoterminowych	-	-
-	- odsetki	-	4 141 228,70
-	- inne wpływy z aktywów finansowych	-	-
4	Inne wpływy inwestycyjne	-	-
II	Wydatki	69 219 262,83	212 415 720,86
1	Nabycie wartości niematerialnych i prawnych oraz rzeczowych aktywów trwałych	3 433 262,83	2 415 720,86
2	Inwestycje w nieruchomości oraz wartości niematerialne i prawne	-	-
3	Na aktywa finansowe, w tym:	65 786 000,00	210 000 000,00
a)	w jednostkach powiązanych	-	-
b)	w pozostałych jednostkach	65 786 000,00	210 000 000,00
-	- nabycie aktywów finansowych	65 786 000,00	210 000 000,00
-	- udzielone pożyczki długoterminowe	-	-
4	Inne wydatki inwestycyjne	-	-
III	Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej (I-II)	-58 465 649,33	-205 465 603,16

C	Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej		
I	Wpływy	-	-
1	Wpływy netto z wydania udziałów (emisji akcji) i innych instrumentów kapitałowych oraz dopłat do kapitału	-	-
2	Kredyty i pożyczki	-	-
3	Emisja dłużnych papierów wartościowych	-	-
4	Inne wpływy finansowe	-	-
II	Wydatki	-	-
1	Nabycie udziałów (akcji) własnych	-	-
2	Dywidendy i inne wypłaty na rzecz właścicieli	-	-
3	Inne niż wypłaty na rzecz właścicieli, wydatki z tytułu podziału zysku	-	-
4	Spłaty kredytów i pożyczek	-	-
5	Wykup dłużnych papierów wartościowych	-	-
6	Z tytułu innych zobowiązań finansowych	-	-
7	Płatności zobowiązań z tytułu umów leasingu finansowego	-	-
8	Odsetki	-	-
9	Inne wydatki finansowe	-	-
III	Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej (I-II)	-	-
D	Przepływy pieniężne netto razem (A.III+/-B.III+/-C.III)	1 483 583 441,26	721 547 440,86
E	Bilansowa zmiana stanu środków pieniężnych, w tym: zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych	1 483 583 441,26	721 547 440,86
F	Środki pieniężne na początek okresu	5 002 431 039,62	6 486 014 480,88
G	Środki pieniężne na koniec okresu (F+/-D), w tym: o ograniczonej możliwości dysponowania	6 486 014 480,88	7 207 561 921,74

Data: 27.03.2019 r. podpis: p.o. Głównego księgowego – Anna Pintowska-Bryłka (podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

Data: 27.03.2019 r. podpis: Zastępca Prezesa Zarządu - Anna Mańk (podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

Data: 27.03.2019 r. podpis: Zastępca Prezesa Zarządu - Dominik Bąk (podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

Data: 27.03.2019 r. podpis: Zastępca Prezesa Zarządu - Artur Szymon Michalski (podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

Data: 27.03.2019 r. podpis: p.o. Prezesa Zarządu - Marek Ryszka (podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA

Nota 1 – Wartości niematerialne i prawne – Aktywa A.I.

Tabela 1.1 – Zmiana stanu wartości niematerialnych i prawnych

Wyszczególnienie				
	na dzień 01.01.2018 r.	Zwiększenia	Zmniejszenia	na dzień 31.12.2018 r.
Wartość brutto	15 442 010,35	822 421,50	0,00	16 264 431,85
Umorzenie	-14 073 481,40	-1 207 737,77	0,00	-15 281 219,17
Wartość netto	1 368 528,95	-	-	983 212,68

Nota 2 – Rzeczowe aktywa trwałe – Aktywa A.II.

Tabela 2.1 – Zmiana stanu środków trwałych

Wyszczególnienie						
	Grunty	Budynki, lokale i obiekty inżynierii lądowej i wodnej	Urządzenia techniczne i maszyny	Środki transportu	Inne środki trwałe	Razem
Wartość brutto						
na dzień 01.01.2018	8 264 102,00	56 099 207,86	10 343 882,25	1 916 389,99	2 425 235,56	79 048 817,66
Zwiększenia	0,00	147 770,00	847 602,42	0,00	239 988,07	1 235 360,49
Zmniejszenia	0,00	0,00	-234 952,14	-196 429,99	-105 155,58	-536 537,71
na dzień 31.12.2018	8 264 102,00	56 246 977,86	10 956 532,53	1 719 960,00	2 560 068,05	79 747 640,44
Umorzenie						
na dzień 01.01.2018	-	-21 394 822,92	-8 875 848,81	-808 435,00	-2 259 481,38	-33 338 588,11
Zwiększenia	-	-1 402 788,06	-929 468,06	-259 980,00	-250 045,84	-2 842 281,96
Zmniejszenia	-	0,00	215 515,81	196 429,99	105 155,58	517 101,38
na dzień 31.12.2018	-	-22 797 610,98	-9 589 801,06	-871 985,01	-2 404 371,64	-35 663 768,69
Wartość netto						
na dzień 01.01.2018	8 264 102,00	34 704 384,94	1 468 033,44	1 107 954,99	165 754,18	45 710 229,55
na dzień 31.12.2018	8 264 102,00	33 449 366,88	1 366 731,47	847 974,99	155 696,41	44 083 871,75

Nota 3 – Należności - pożyczki

Tabela 3.1 – Należności długoterminowe - pożyczki – Aktywa A.III.3.

Lp.	Wyszczególnienie	2017 r.	2018 r.
Należności długoterminowe od pozostałych jednostek - pożyczki		4 601 250 162,74	4 351 292 119,97
1	pożyczki pomniejszone o odpisy aktualizujące	4 598 437 725,04	4 349 828 408,57
1.1	<i>pożyczki brutto</i>	4 620 094 916,52	4 370 152 527,54
1.2	<i>odpis aktualizujący wartość należności</i>	-21 657 191,48	-20 324 118,97
2	pożyczki przeznaczone na zachowanie płynności finansowej	2 812 437,70	1 463 711,40

Tabela 3.2 – Należności krótkoterminowe - pożyczki – Aktywa B.II.3.c

Lp.	Wyszczególnienie	2017 r.	2018 r.
Należności krótkoterminowe od pozostałych jednostek - pożyczki		796 988 422,97	819 864 419,27
1	kredyty udzielone przez BOŚ S.A.	38 000,00	0,00
2	pożyczki pomniejszone o odpisy aktualizujące	792 928 185,12	816 580 298,80
2.1	<i>pożyczki brutto</i>	804 839 124,08	858 500 548,39
2.2	<i>odpis aktualizujący wartość należności</i>	-11 910 938,96	-41 920 249,59
3	pożyczki przeznaczone na zachowanie płynności finansowej	1 433 121,24	1 435 778,43
4	odsetki od pożyczek pomniejszone o odpisy aktualizujące	2 493 255,96	1 717 489,93
4.1	<i>odsetki od pożyczek brutto</i>	3 139 255,96	2 363 489,93
4.2	<i>odpis aktualizujący wartość należności</i>	-646 000,00	-646 000,00
5	odsetki niezapadłe od pożyczek	50 119,14	104 874,91
6	odsetki od pożyczek przeznaczonych na zachowanie płynności finansowej	45 741,51	25 977,20

Wartość należności z tytułu udzielonych pożyczek (pomniejszona o odpisy aktualizujące) bez należności z tytułu odsetek na dzień 31.12.2018 r. wynosi 5 169 308 197,20 zł. (tabela 3.1 poz. 1+2 + tabela 3.2 poz. 1+2+3)

Tabela 3.3 – Odpisy aktualizujące należności z tytułu pożyczek

wartość należności z tytułu pożyczek i odsetek umownych zagrożonych w spłacie	
01.01.2018 r.	34 214 130,44
Zwiększenia	29 964 186,75
Zmniejszenia	1 287 948,63
31.12.2018 r.	62 890 368,56

W 2018 roku utworzono odpisy aktualizujące w kwocie 29 964 186,75 zł na należności z tytułu pożyczek zagrożonych w spłacie. Zmniejszenie odpisów wynikało ze spłat pożyczek, na które zostały utworzone odpisy w latach ubiegłych.

Tabela 3.4 - Rozliczenia międzyokresowe przychodów (RMP) z tytułu należności w postępowaniu sądowym, egzekucyjnym i odsetek karnych

	RMP korygujące należności w postępowaniu sądowym i egzekucyjnym	RMP korygujące należności z tytułu odsetek karnych	Razem
01.01.2018 r.	40 884 693,42	1 537 090,16	42 421 783,58
Zwiększenia	1 548 225,22	1 292 293,67	2 840 518,89
Zmniejszenia	78 878,01	159 742,63	238 620,64
31.12.2018 r.	42 354 040,63	2 669 641,20	45 023 681,83

Rozliczenia międzyokresowe przychodów z tytułu odsetek karnych, ustawowych oraz kar umownych pomniejszają należności z tych tytułów.

W 2018 roku zwiększenia rozliczeń międzyokresowych przychodów z tytułu należności w postępowaniu sądowym, z kar i odsetek ustawowych wynikają z naliczenia należnych odsetek karnych i odsetek ustawowych. Zmniejszenia natomiast są wynikiem wpłat beneficjentów zaliczonych na spłatę tych należności.

Tabela 3.5 - Rozliczenia międzyokresowe przychodów (RMP) z tytułu wypowiedzianych dotacji

Wyszczególnienie	
01.01.2018 r.	18 584 092,75
Zwiększenia	756 516,31
Zmniejszenia	1 134 746,39
31.12.2018 r.	18 205 862,67

Zwiększenia rozliczeń międzyokresowych przychodów z tytułu wypowiedzianych dotacji wynikają z naliczenia należnych odsetek za opóźnienia w spłacie dotacji wypowiedzianych w latach ubiegłych. Zmniejszenia rozliczeń międzyokresowych przychodów są wynikiem wpłat beneficjentów tych dotacji oraz uznania należności z tytułu jednej z wypowiedzianych dotacji za rozliczoną.

Wartość należności z tytułu udzielonych pożyczek (pomniejszona o odpisy aktualizujące) bez należności z tytułu odsetek na dzień 31.12.2018 r. wynosi 5 169 308 197,20 zł. Pożyczki zostały wycenione w kwocie wymaganej zapłaty z zachowaniem zasady ostrożności.

Odstąpienie od metody wyceny w skorygowanej cenie nabycia (zamortyzowanego kosztu) wynikającej z przepisów Rozporządzenia Ministra Finansów z 12 grudnia 2001 r. w sprawie szczegółowych zasad uznawania, metod wyceny, zakresu ujawniania i sposobu prezentacji instrumentów finansowych (t.j.: Dz. U. z 2017 r., poz. 277) jest zgodne z przyjętą w Narodowym Funduszu w polityce (zasadach) rachunkowości zasadą istotności w odniesieniu do należności z tytułu pożyczek. Zgodnie z tą zasadą zdarzenia, których łączna kwota w danym roku sprawozdawczym nie przekracza 2% wartości należności z tytułu pożyczek ujętych w sprawozdaniu finansowym za rok poprzedni uznaje się za nieistotne.

Przeprowadzono na wybranej próbie pożyczek badanie i ocenę stopnia zniekształceń spowodowanych odstąpieniem od stosowania wyceny pożyczek w skorygowanej cenie nabycia. Próbą objęto pożyczki o łącznej wartości nominalnej 2 563 411 049,73 zł, co stanowi 49,59 % wartości należności z tytułu udzielonych pożyczek. W wyniku przeliczeń ustalono, iż różnica pomiędzy wyceną wybranych pożyczek w kwocie wymaganej zapłaty a wyceną w skorygowanej cenie nabycia wynosi 3 248 882,89 zł. Szacuje się zatem, że różnica ta przy zastosowaniu wyceny w skorygowanej cenie nabycia dla wszystkich pożyczek wyniosłaby około 6 497 766,00 zł.

W wyniku przeprowadzonych wyliczeń stwierdza się, że różnica wyceny pożyczek w skorygowanej cenie nabycia w stosunku do zastosowanej przez NFOŚiGW wyceny pożyczek w kwocie wymaganej zapłaty z zachowaniem zasady ostrożności jest nieistotna, gdyż nie przekracza 2% wartości należności z tytułu pożyczek ujętych w sprawozdaniu za 2017 rok. Wartość tych należności na dzień 31.12.2017 r. wyniosła 5 395 649 469,10 zł.

Zastosowanie metody wyceny pożyczek w kwocie wymagalnej zapłaty z zachowaniem zasady ostrożności nie wywiera istotnie ujemnego wpływu na obowiązek rzetelnego i jasnego przedstawienia sytuacji majątkowej i finansowej oraz wyniku finansowego.

Nota 4 – Pozostałe należności

Tabela 4.1 – Pozostałe należności – Aktywa B.II.3.c

Lp.	Wyszczególnienie	2017 r.	2018 r.
Pozostałe należności		25 602 268,91	14 173 907,87
1	należności od państwowych jednostek budżetowych z tytułu wypłaconych, nierozliczonych dotacji	14 877 601,65	3 483 680,48
2	należności z tytułu opłat z Prawa geologicznego i górniczego, pomniejszone o rozliczenia międzyokresowe przychodów (rmp), w tym:	9 786 712,41	9 741 025,89
2.1	<i>należności wymagalne brutto</i>	<i>62 606 547,36</i>	<i>76 388 113,15</i>
2.2	<i>rmp korygujące należności o opłaty o niskim prawdopodobieństwie realizacji i zagrożone przedawnieniem</i>	<i>-52 819 834,95</i>	<i>-66 647 087,26</i>
3	należności z tytułu opłat z ustawy o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych	13 172,21	13 161,00
4	rozrachunki z pracownikami, w tym:	924 742,64	796 636,50
4.1	<i>pożyczki z ZFŚS</i>	<i>899 194,00</i>	<i>764 085,00</i>
4.2	<i>pozostałe rozrachunki z pracownikami</i>	<i>25 548,64</i>	<i>32 551,50</i>
5	inne	40,00	139 404,00

Należności z tytułu opłat ustalanych przepisami ustawy Prawo geologiczne i górniczne (tabela pozostałe należności – pkt. 2)

Od 2002 roku NFOŚiGW posiada uprawnienia wierzyciela wobec opłat eksploatacyjnych i koncesyjnych (za działalność koncesyjną) oraz opłat podwyższonych i dodatkowych (za działalność bez koncesji lub za jej naruszenie). NFOŚiGW nie wymierza i nie ustala należności z tytułu opłat, gdyż jest to kompetencja organów koncesyjnych (Ministra Środowiska, marszałków województw oraz starostów) i organów nadzoru górniczego (okręgowych urzędów górniczych). Wymienione organy kontrolują prawidłowość ustalania oraz wnoszenia opłat i przeprowadzają w tym zakresie postępowania administracyjne. NFOŚiGW ma prawo do wykonywania uprawnień Ordynacji podatkowej o zobowiązaniach podatkowych, jednak wyłącznie z działu III o zobowiązaniach podatkowych, gdyż nie został ustanowiony organem podatkowym. Dochodzenie zaległych należności odbywa w trybie ustawy o postępowaniu egzekucyjnym w administracji i jest prowadzone przez organy egzekucyjne.

Z uwagi na zasadę ostrożności w bilansie są prezentowane wyłącznie wymagalne należności (krótkoterminowe) z tytułu opłat eksploatacyjnych i koncesyjnych, z terminem płatności do 5 lat wstecz. Są one wyceniane w kwocie wymaganej zapłaty, z uwzględnieniem należnych odsetek za zwłokę. Po przeprowadzeniu analizy ściągalności, analogiczne jak w poprzednim roku, stwierdza się, że należności z tytułu wymagalnych opłat podwyższonych i dodatkowych za nielegalną eksploatację, charakteryzują się niskim prawdopodobieństwem realizacji, niezależnie od terminu ich płatności. Analogiczna sytuacja dotyczy opłat eksploatacyjnych i koncesyjnych z terminem płatności powyżej 5 lat wstecz, dla których zastosowano środek egzekucyjny przerywający lub zawieszający bieg przedawnienia, ale które są należnościami zagrożonymi przedawnieniami.

Kierując się zasadą ostrożności i wiernego obrazu majątkowego zgodnego z treścią ekonomiczną, należności o niskim prawdopodobieństwie realizacji oraz należności zagrożone przedawnieniami są korygowane poprzez rozliczenia międzyokresowe przychodów w tej samej wysokości i nie są prezentowane w pozycjach bilansu. W bilansie nie wykazuje się ponadto należności z odroczonym terminem płatności oraz należności od osób trzecich, względem których wydano decyzje w oparciu o art. 107 § 1 Ordynacji podatkowej.

Tabela 4.2 – Należności wymagalne z tytułu opłat eksploatacyjnych i koncesyjnych, z terminem płatności do 5 lat wstecz – należności prezentowane w bilansie (tabela 4.1 – pkt 2.)

Lp.	Oznaczenie należności	Należność główna		Odsetki za zwłokę		Razem	
		31.12.2017 r.	31.12.2018 r.	31.12.2017 r.	31.12.2018 r.	31.12.2017 r.	31.12.2018 r.
1	Należności z tyt. opłat eksploatacyjnych i koncesyjnych, z terminem płatności przypadającym w bieżącym roku	2 903 111,30	3 415 264,29	169 609,00	182 650,00	3 072 720,30	3 597 914,29
2	Należności z tyt. opłat eksploatacyjnych i koncesyjnych, których termin płatności upłynął od 1 roku do 5 lat wstecz	5 620 383,11	5 195 101,60	1 093 609,00	948 010,00	6 713 992,11	6 143 111,60
3	Razem [1+2]	8 523 494,41	8 610 365,89	1 263 218,00	1 130 660,00	9 786 712,41	9 741 025,89

Tabela 4.3 – Wymagalne należności (brutto) (tabela 4.1 – pkt 2.1.)

Lp.	Oznaczenie należności	Należność główna		Odsetki za zwłokę		Razem	
		31.12.2017 r.	31.12.2018 r.	31.12.2017 r.	31.12.2018 r.	31.12.2017 r.	31.12.2018 r.
1	Należności z tyt. wymagalnych opłat (eksploatacyjnych, koncesyjnych, podwyższonych i dodatkowych)	47 588 438,36	59 186 521,15	15 018 109,00	17 201 592,00	62 606 547,36	76 388 113,15

Tabela 4.4 – Należności wymagalne z tytułu opłat za nielegalną eksploatację oraz z tytułu opłat eksploatacyjnych i koncesyjnych z terminem płatności powyżej 5 lat wstecz – należności nie prezentowane w bilansie (tabela 4.1 – pkt 2.2.)

Lp.	Oznaczenie należności	Należność główna		Odsetki za zwłokę		Razem	
		31.12.2017 r.	31.12.2018 r.	31.12.2017 r.	31.12.2018 r.	31.12.2017 r.	31.12.2018 r.
1	Należności z tyt. opłat za nielegalną eksploatację, w tym:	32 985 079,57	44 039 188,77	10 481 951,00	12 688 378,00	43 467 030,57	56 727 566,77
1.1	z terminem płatności przypadającym w bieżącym roku	3 999 136,46	12 010 293,03	187 813,00	642 765,00	4 186 949,46	12 653 058,03
1.2	których termin płatności upłynął od 1 roku do 5 lat wstecz	22 758 225,32	20 524 546,47	4 598 427,00	3 727 038,00	27 356 652,32	24 251 584,47
1.3	których termin płatności upłynął powyżej 5 lat wstecz	6 227 717,79	11 504 349,27	5 695 711,00	8 318 575,00	11 923 428,79	19 822 924,27
2	Należności z tyt. opłat eksploatacyjnych i koncesyjnych, których termin płatności upłynął powyżej 5 lat wstecz	6 079 864,38	6 536 966,49	3 272 940,00	3 382 554,00	9 352 804,38	9 919 520,49
3	Razem [1+2]	39 064 943,95	50 576 155,26	13 754 891,00	16 070 932,00	52 819 834,95	66 647 087,26

Tabela 4.5 – Pozostałe należności z tytułu opłat eksploatacyjnych i koncesyjnych nie prezentowane w bilansie

Lp.	Oznaczenie należności	Należność główna		Odsetki za zwłokę		Razem	
		31.12.2017 r.	31.12.2018 r.	31.12.2017 r.	31.12.2018 r.	31.12.2017 r.	31.12.2018 r.
1	Należności niewymagalne, z odroczonym terminem płatności	264 576,07	398 067,85	8 449,91	31 968,68	273 025,98	430 036,53
2	Należności dotyczące odpowiedzialności osób trzecich	301 307,12	213 540,38	306 994,00	233 834,00	608 301,12	447 374,38
3	Razem [1+2]	565 883,19	611 608,23	315 443,91	265 802,68	881 327,10	877 410,91

Należności z tytułu opłat ustalanych przepisami ustawy o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych (tabela 4.1 – pkt 3)

Od 2014 roku NFOŚiGW posiada uprawnienia wierzyciela w zakresie opłat za wprowadzanie CO₂ do powietrza w związku z przyznanymi uprawnieniami do emisji za 2013 r. Należności są wyceniane w kwocie wymaganej zapłaty, z uwzględnieniem należnych odsetek za zwłokę na dzień bilansowy. W zakresie tych należności nie dokonuje się korygowania poprzez rozliczenia międzyokresowe przychodów.

Tabela 4.6 – Należności z tytułu opłat ustalanych przepisami ustawy o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych

Lp.	Oznaczenie należności	Należność główna		Odsetki za zwłokę		Razem	
		31.12.2017 r.	31.12.2018 r.	31.12.2017 r.	31.12.2018 r.	31.12.2017 r.	31.12.2018 r.
1	Należności z terminem płatności przypadającym w bieżącym roku	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
2	Należności, których termin płatności upłynął od 1 roku do 5 lat wstecz	10 879,21	10 388,00	2 293,00	2 773,00	13 172,21	13 161,00
3	Razem [1+2]	10 879,21	10 388,00	2 293,00	2 773,00	13 172,21	13 161,00

Nota 5 – Inwestycje długoterminowe – Aktywa A.IV.c

Tabela 5.1 – Udziały i akcje

Wyszczególnienie				
	01.01.2018 r.	Zwiększenia	Zmniejszenia	31.12.2018 r.
Wartość brutto	1 131 349 780,83	210 000 000,00	-10 421 410,00	1 330 928 370,83
Odpisy aktualizujące	-203 685 654,60	-68 578 000,00	7 761 410,00	-264 502 244,60
Wartość netto	927 664 126,23	-	-	1 066 426 126,23

Tabela 5.1.1. – Informacje dotyczące spółek, w których NF posiada co najmniej 20% udziałów w kapitale lub w ogólnej liczbie głosów w organie stanowiącym spółki

Wyszczególnienie *					
Lp.	Nazwa spółki	Udziały	Ogólna liczba głosów w organie stanowiącym	Zysk/strata netto za rok obrotowy 2018	Kapitał własny na 31.12.2018 r.
				w %	
1	Geotermia Podhalańska S.A.	90,60	89,10	2 703 047,98	122 812 525,25
2	Bank Ochrony Środowiska S.A.**	58,05	58,05	52 988 000,00	2 068 464 000,00
3	Geotermia Pyrzyce Sp. z o.o.	62,07	65,09	301 432,09	39 193 570,00
4	MEC Sp. z o.o. Ostrowiec Św.***	37,25	41,06	47 321,69	46 187 170,63
5	MPEC S.A. Tarnów	39,33	25,05	7 982 000,00	146 451 080,65
6	KAPE S.A.	67,74	67,74	421 650,34	7 052 090,89

* dane nieostateczne

** dane dotyczące BOŚ S.A. podane są za III kwartały 2018 r.

***udział liczony w stosunku do wartości kapitału zakładowego. Udziały NFOŚiGW są co roku umarzane z czystego zysku, wobec czego, wartość kapitału zakładowego pozostaje bez zmian, natomiast liczba udziałów NFOŚiGW maleje. Udział NFOŚiGW w ogólnej liczbie udziałów wg. stanu na 31.12.2018 r. wyniósł 41,06%.

Akcje Banku Ochrony Środowiska S.A. stanowią 87,06% wartości długoterminowych aktywów finansowych (NFOŚiGW posiada obecnie 53 951 960 sztuk akcji). Zgodnie ze „Strategią Kapitałową NFOŚiGW na lata 2018-2020”, BOŚ S.A. należy do portfela podstawowego NFOŚiGW i jest istotnym elementem systemu finansowania ochrony środowiska i gospodarki wodnej w Polsce. W 2018 r. przeprowadzono szacunek wartości akcji BOŚ S.A., stosując zasadę ostrożności oraz zachowania porównywalności danych prezentowanych w księgach NFOŚiGW. Do oszacowania zastosowano – analogicznie jak w 2016 r. i 2017 r. - metodę zdyskontowanych zysków rezydualnych, uwzględniającą m.in. szacunki zysku netto i kosztu kapitału uwzględniającego premię z tytułu ryzyka. Prognoza wyników Banku w kolejnych latach 2019-2021 została oparta o podane do publicznej wiadomości informacje o strategii rozwoju Banku w latach 2016-2020, Aktualizacja na okres 2018-2021 – Bank w 2021 r. uzyska wynik finansowy netto w wysokości 180 mln zł. Koszt kapitału przyjęto na poziomie 15,71%. Dodatkowo do oszacowania wartości godziwej akcji BOŚ S.A. zastosowano metodę porównawczą, przy użyciu mnożników giełdowych. Jako grupę porównawczą wybrano 11 banków komercyjnych notowanych na GPW. Wyniki oszacowania obiema metodami (średnia arytmetyczna) uzasadniły utworzenie odpisu z tytułu trwałej utraty wartości w kwocie 68 578 tys. zł. Wycena akcji i udziałów pozostałych spółek portfela podstawowego z co najmniej 20% udziałem NFOŚiGW, w których zaangażowanie wynika z zastosowania instrumentu finansowania projektów środowiskowych w formie objęcia i/lub nabycia akcji lub udziałów, została dokonana na podstawie analizy sytuacji finansowej poszczególnych spółek i porównania wartości księgowych akcji/udziałów. Nie wykazała ona trwałej utraty wartości tych akcji/udziałów.

Tabela 5.2. – Inne papiery wartościowe

Lp.	Wartość na 31.12.2017 r. w cenie nabycia	Zakupy	Wykup	Wartość na 31.12.2018 r. w cenie nabycia	Wycena niezapadłych odsetek na 31.12.2018 r.	Wartość bilansowa na 31.12.2018 r.
1	65 786 000,00	0,00	0,00	65 786 000,00	691 410,86	66 477 410,86

W roku 2017 NFOŚiGW za zgodą Ministra Rozwoju i Finansów oraz Ministra Środowiska objął obligacje podporządkowane emitowane przez Bank Ochrony Środowiska S.A. o wartości emisyjnej 65 786 000,00 zł. Obligacje są oprocentowane według zmiennej stopy procentowej.

Nota 6 – Krótkoterminowe aktywa finansowe – Aktywa B.III.1.c

Tabela 6.1 – Krótkoterminowe aktywa finansowe

Lp.	Wyszczególnienie	31.12.2017 r.	31.12.2018 r.
Krótkoterminowe aktywa finansowe		6 486 014 480,88	7 207 561 921,74
1	środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	6 486 014 480,88	7 207 561 921,74
1.1	środki pieniężne w kasie i na rachunkach	2 488 163,61	9 811 311,15
a	- kasa	55 845,50	121 264,19
b	- rachunki bieżące i inne krajowe	2 288 052,73	9 545 781,58
c	- środki EFP PHARE, SIDA	144 265,38	144 265,38
1.2	inne środki pieniężne	6 483 526 317,27	7 197 750 610,59
a	- lokaty ze środków krajowych	6 472 906 625,46	7 170 226 949,81
b	- niezapadłe odsetki od lokat ze środków krajowych	10 619 691,81	27 523 660,78

Tabela 6.2 – Środki pieniężne w walutach obcych

Wyszczególnienie	31.12.2017 r.	31.12.2018 r.
środki pieniężne w EUR	5 756,77	8 709,83
środki pieniężne w USD	2 361,13	2 361,13
Na koniec roku obrotowego do wyceny środków pieniężnych zastosowano kursy walut:		
tabela NBP nr	251/A/NBP/2017 z dnia 29.12.2017 r.	252/A/NBP/2018 z dnia 31.12.2018
kurs EUR	4,1709	4,3000
kurs USD	3,4813	3,7597

Nota 7 – Kapitał (fundusz) własny – Pasywa A.

Tabela 7.1 – Kapitał (fundusz) własny

Lp.	Wyszczególnienie	31.12.2017 r.	31.12.2018 r.
Kapitał (fundusz) własny (1+2+3+4)		12 915 003 345,62	13 538 458 310,84
1	Fundusz Podstawowy	5 424 172 659,92	5 459 715 712,19
2	Zobowiązania wieloletnie, w tym:	7 455 117 373,92	8 039 909 726,17
2.1	OZE i efektywność energetyczna	5 134 235 987,44	5 663 514 293,48
2.2	Gospodarowanie odpadami	1 556 500 009,17	1 510 615 096,68
2.3	Górnictwo	389 242 927,37	499 222 693,81
2.4	Geologia	291 643 296,16	315 513 347,85
2.5	Gospodarka wodna	31 565 123,16	0,00
2.6	Pozwolenia zintegrowane	20 534 554,77	21 126 003,23
2.7	Handel uprawnieniami do emisji	22 186 033,48	20 940 609,81
2.8	Substancje kontrolowane	8 668 563,44	8 133 239,38
2.9	Biokomponenty i biopaliwa	459 166,93	471 790,93
2.10	Ochrona powietrza	81 712,00	372 651,00
3	Rachunek klimatyczny	35 322 211,21	38 355 412,76
4	Nawiązki sądowe	391 100,57	477 459,72

Nota 8 – Rezerwy na zobowiązania – Pasywa B.I

Tabela 8.1 – Rezerwy na świadczenia emerytalne i podobne

Wyszczególnienie			
	Świadczenia emerytalne / nagrody jubileuszowe	Nagrody pieniężne i roczne	Razem
01.01.2018 r.	9 255 898,03	5 843 000,00	15 098 898,03
Zwiększenia	1 447 189,00	6 046 000,00	7 493 189,00
Wykorzystanie	-1 016 539,44	-5 440 889,16	-6 457 428,60
Rozwiązanie	0,00	-402 110,84	-402 110,84
31.12.2018 r.	9 686 547,59	6 046 000,00	15 732 547,59
w tym:			
długoterminowa	7 478 387,73	0,00	7 478 387,73
krótkoterminowa	2 208 159,86	6 046 000,00	8 254 159,86

Tabela 8.2 – Pozostałe rezerwy krótkoterminowe

Wyszczególnienie			
	Badanie sprawozdania finansowego	Inne *	Razem
01.01.2018r.	39 246,84	589 658,59	628 905,43
Zwiększenia	44 169,30	0,00	44 169,30
Wykorzystanie	-39 246,84	0,00	-39 246,84
Rozwiązanie	0,00	0,00	0,00
31.12.2018 r.	44 169,30	589 658,59	633 827,89

* Rezerwa w kwocie 589 658,59 zł dotyczy Memorandum Finansowego 2002/PL/P/PA/013, utworzona w związku z wystawieniem przez firmę MGGP S.A. nakazu zapłaty w ramach umowy DIN-pif-216/III-1/2007 z 14.09.2007 r. Sprawa sporna - w sądzie.

Nota 9 – Zobowiązania krótkoterminowe – PASYWA B.III.1-3

Tabela 9.1 – Zobowiązania krótkoterminowe

Lp.	Wyszczególnienie	31.12.2017 r.	31.12.2018 r.
1	Zobowiązania krótkoterminowe wobec pozostałych jednostek	9 537 878,34	5 293 768,09
1.1	Zobowiązania z tytułu dostaw i usług, o okresie wymagalności	494 597,18	406 705,74
a	do 12 miesięcy	494 597,18	406 705,74
1.2	Zobowiązania z tytułu podatków, ubezpieczeń i innych świadczeń	2 897 419,24	406 389,34
a	rozrachunki z tytułu podatku dochodowego od osób fizycznych	916 696,00	63 847,00
b	rozrachunki z tytułu podatku VAT	2 384,00	5 736,00
c	rozrachunki z ZUS	1 930 649,24	277 288,34
d	rozrachunki z PFRON	47 690,00	59 518,00
1.3	Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	814 558,21	539 779,01
a	rozrachunki z tytułu wynagrodzeń	814 558,21	539 779,01
1.4	Zobowiązania inne	5 331 303,71	3 940 894,00
a	zobowiązania wobec Partnerów z tytułu realizacji projektu doradztwa energetycznego (PDE)	1 290 381,88	1 737 264,77
-	<i>otrzymane dofinansowanie PDE</i>	<i>9 618 276,98</i>	<i>10 059 435,85</i>
-	<i>przekazane dofinansowanie PDE dla Partnerów</i>	<i>-8 327 895,10</i>	<i>-8 322 171,08</i>
b	odsetki (nadpłaty) od pożyczek	189 675,24	184 950,11
c	niewykorzystana zaliczka na koszty realizacji projektu LIFE CB	94 393,38	985 672,39
d	pozostałe rozrachunki kaucje gwarancyjne dotyczące środków krajowych	173 028,98	136 352,26
e	rozrachunki-odsetki POIiŚ	76 578,98	10 905,93
f	pozostałe rozrachunki rozliczenie opłat produktowych	0,00	0,00
g	niewykorzystana zaliczka na koszty zarządzania MF EOG POPT	241 746,27	545 630,45
h	depozyty z ustawy o zużytych sprzęcie elektrycznym i elektronicznym	13 340,44	12 480,44
i	zobowiązania z tytułu wydatków inwestycyjnych	507 044,09	149 105,22
j	inne	2 745 114,45	178 532,43
	wpłata na nabycie udziałów spółki w celu ich umorzenia MEC Ostrowiec Świętokrzyski	2 543 727,00	0,00
-	<i>wadia</i>	<i>43 500,00</i>	<i>61 522,28</i>
-	<i>rozrachunki z pracownikami z tytułu opieki medycznej</i>	<i>31 676,00</i>	<i>34 761,58</i>
-	<i>rozrachunki z PZU z tytułu polisy grupowej</i>	<i>20 144,47</i>	<i>0,00</i>
-	<i>rozrachunki z PKZP</i>	<i>60 465,00</i>	<i>0,00</i>
-	<i>pozostałe</i>	<i>45 601,98</i>	<i>82 248,57</i>

Nota 10 – Fundusze specjalne – Pasywa B.III.4.

Tabela 10.1 – Dane o strukturze funduszy specjalnych

Wyszczególnienie					
Lp.	Rodzaj funduszu	01.01.2018 r.	Zwiększenia	Zmniejszenia	31.12.2018 r.
1	Razem fundusze pomocy zagranicznej	144 265,38	0,00	0,00	144 265,38
1.1	EFP PHARE	18 797,70	0,00	0,00	18 797,70
1.2	Fundusz SIDA	125 467,68	0,00	0,00	125 467,68
2	ZFŚS	879 031,29	806 750,14	-837 139,69	848 641,74
3	Razem fundusze specjalne (1+2)	1 023 296,67	806 750,14	-837 139,69	992 907,12

EFP PHARE

NFOŚiGW realizuje zadania finansowane ze środków Ekologicznego Funduszu Partnerskiego PHARE (EFP PHARE) zgodnie z umową podpisaną 03.04.2007 r. z Ministrem Środowiska w sprawie przygotowania i realizacji projektów w ramach V Programu Indykatorywnego EFP PHARE.

W 2018 roku w ramach projektu o charakterze eksperckim w zakresie wsparcia Ministerstwa Środowiska nie dokonano wypłat.

Fundusz SIDA

Środki SIDA są to środki powierzone w ramach Ekologicznego Funduszu Partnerskiego SIDA. Pochodzą one z przyznanej dotacji na podstawie umowy pomiędzy Rządem Rzeczypospolitej Polskiej i Rządem Królestwa Szwecji w sprawie rozwoju współpracy z dnia 21 maja 1990r. Dotacja przeznaczona była na współfinansowanie w formie pożyczek preferencyjnych przedsięwzięć z zakresu ochrony środowiska. Pożyczki zostały ostatecznie spłacone w 2013 roku.

Ze spłat tych pożyczek powstał tzw. Szwedzki fundusz rewolwingowy przeznaczony na finansowanie w formie dotacji, zgłoszonych przez Ministra Środowiska ekspertyz, przedsięwzięć inwestycyjnych oraz innych prac.

W 2018 roku nie dokonano wypłat.

Nota 11 – Inne rozliczenia międzyokresowe – Pasywa B.IV.2

Tabela 11.1 – Inne rozliczenia międzyokresowe

Lp.	Wyszczególnienie	31.12.2017 r.	31.12.2018 r.
1	Razem rozliczenia międzyokresowe	9 817 320,87	9 754 186,89
	- długoterminowe	12 071,25	0,00
	- krótkoterminowe	9 805 249,62	9 754 186,89
1.1	Darowizna majątku rzeczowego	17 436,25	0,00
	- długoterminowe	12 071,25	0,00
	- krótkoterminowe	5 365,00	0,00
1.2	Zaległe należności z Prawa geologicznego i górniczego	9 786 712,41	9 741 025,89
	- długoterminowe	-	-
	- krótkoterminowe	9 786 712,41	9 741 025,89
1.3	Zaległe należności z ustawy o systemie handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych	13 172,21	13 161,00
	- długoterminowe	-	-
	- krótkoterminowe	13 172,21	13 161,00

Nota 12 – Objasnienia do Rachunku Zysków i Strat

Dotacja celowa w związku z nałożeniem przez KE korekt systemowych w ramach projektów Funduszu Spójności 2000-2006

Na podstawie umowy dotacji celowej numer 46/DE/2018 NFOŚiGW otrzymał środki z rezerwy celowej budżetu państwa na finansowanie wydatków uznanych za niekwalifikowane ze względu na naruszenie prawa unijnego w zakresie zamówień publicznych, wynikającego z niedostosowania ustawy – Prawo zamówień publicznych do przepisów prawa unijnego. Środki dotacji celowej zostały przekazane do beneficjenta w kwocie 5 544 400,90 zł. (Rachunek zysków i strat – A.XIX., B.I.4.)

Projekt Doradztwa Energetycznego

NFOŚiGW jest beneficjentem projektu „Ogólnopolski system wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE”, który jest realizowany we współpracy z Partnerami (wojewódzkie fundusze ochrony środowiska i gospodarki wodnej oraz Urząd Marszałkowski w Lublinie). Projekt finansowany jest w ramach PO IiŚ 2014 -2020, I oś priorytetowa „Zmniejszenie emisyjności gospodarki”. W 2018 roku NFOŚiGW otrzymał środki w wysokości 11 198 467,01 zł, z czego 2 428 372,45 zł dotyczyło refundacji kosztów Narodowego Funduszu, 8 770 094,56 zł Partnerów projektu. W 2018 r. do Partnerów zostały przekazane środki w łącznej kwocie 8 322 171,08 zł. Pozostałą kwotę 1 737 264,77 zł prezentuje się w pozycji zobowiązania krótkoterminowe, w styczniu oraz lutym 2019 r. przekazano środki Partnerom projektu.

Dotacje na pomoc techniczną - RZiS A.XVIII

Tabela 12.1 – Dotacje z budżetu państwa, środki otrzymane z Unii Europejskiej (pomoc techniczna)

Lp.	Wyszczególnienie	2017 r.	2018 r.
Dotacje z budżetu państwa i środki otrzymane z Unii Europejskiej		35 092 575,39	35 156 611,64
1	Dotacje z budżetu państwa	34 671 773,04	35 066 686,32
1.1	Pomoc Techniczna PO IiŚ i PO PT MŚ	20 459 649,87	22 400 145,14
a	otrzymana dotacja celowa	20 459 649,87	22 685 646,88
b	niewykorzystana dotacja celowa (do zwrotu)	0,00	-285 501,74
1.2	Pomoc Techniczna PO IiŚ i PO PT ME	8 816 927,52	9 171 551,92
a	otrzymana dotacja celowa	8 816 927,52	9 227 402,62
b	niewykorzystana dotacja celowa (do zwrotu)	0,00	-55 850,70
1.3	Dofinansowanie kosztów NF - projekt doradztwa energetycznego (PDE)	1 874 025,24	2 428 372,45
1.4	Koszty Zarządzania związane z wdrażaniem programów MF EOG/NMF	3 321 830,57	817 421,99
a	otrzymana dotacja celowa	3 563 576,84	1 021 700,00
b	niewykorzystana dotacja celowa (do zwrotu)	-241 746,27	-204 278,01
1.5	Dofinansowanie kosztów NF - Fundusz Współpracy Dwustronnej (FWD)	199 339,84	249 194,82
2	Środki otrzymane z Unii Europejskiej na projekt LIFE CB	420 802,35	89 925,32
a	otrzymana zaliczka *)	515 195,73	94 393,38
b	Niewykorzystane odsetki **)	-94 393,38	-4 468,06

*) Zaliczka do rozliczenia została zwiększona o odsetki w wysokości 4 819,53 zł.

**) Odsetki zostały przeksięgowane na przychody NFOŚiGW

1. NFOŚiGW otrzymał w 2018 roku, na podstawie umów podpisanych z Ministrem Środowiska oraz Ministrem Energii, dotacje z budżetu państwa przeznaczone na refundację wydatków i kosztów poniesionych w związku z wdrażaniem Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (PO IiŚ) – tabele 12.4 i 12.5

Tabela 12.2 – Środki otrzymane na podstawie umów z Ministerstwem Środowiska (dotyczy tab. 12.1 pkt 1.1)

Lp.	Nr umowy	Data zawarcia	Kwota
1	43/DE/2018	12.04.2018 r.	20 183 585,00
2	UDA-POIS.10.01.00-00-0201/16-01	20.04.2017 r.	2 502 119,83
3	zwrot niewykorzystanej dotacji	15.01.2019 r.	-285 501,74
4	Razem		22 400 203,09

Tabela 12.3 – Środki otrzymane na podstawie umów z Ministerstwem Energii (dotyczy tab. 12.1 pkt 1.2)

Lp.	Nr umowy	Data zawarcia	Kwota
1	9/II/P/90011/2008/18/POPT/DFE	10.05.2018 r.	8 500 000,00
2	UDA-POIS.10.01.00-00-0401/16-01	20.04.2017 r.	727 402,62
3	zwrot niewykorzystanej dotacji	15.01.2019 r.	-55 850,70
4	Razem		9 171 551,92

2. NFOŚiGW w ramach poddziałania 1.3.3 Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020, na podstawie umowy podpisanej z Ministrem Energii jest beneficjentem projektu, w związku z realizacją którego otrzymał w 2018 roku środki w kwocie:

- 2 428 372,45 zł na podstawie umowy z dnia 03.03.2016 r. oraz aneksów z dnia 24.10.2017 r. i z dnia 23.08.2018 r. o numerze POIS.01.03.03-00-0001/15-03 na dofinansowanie projektu „Ogólnopolski system

wsparcia doradczego dla sektora publicznego, mieszkaniowego oraz przedsiębiorstw w zakresie efektywności energetycznej oraz OZE”.

3. NFOŚiGW, wdrażając programy operacyjne, finansowane ze środków Norweskiego Mechanizmu Finansowego i Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego jest beneficjentem środków z zakresu kosztów zarządzania tym programem. Na podstawie umów zawartych z Ministrem Środowiska, NFOŚiGW otrzymał w 2018 roku następujące środki:
- 1 021 700,00 zł w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego na lata 2014-2021 (MF EOG) na podstawie umowy dotacji celowej 50/DE/2018 z dnia 14.11.2018 r. na realizację działań z zakresu kosztów zarządzania związanych z wdrażaniem Programu Operacyjnego.

Tabela 12.4 – Środki otrzymane na podstawie umowy z Ministerstwem Środowiska w ramach Mechanizmu Finansowego Europejskiego Obszaru Gospodarczego na lata 2014-2021 (MF EOG) (dotyczy tab. 12.1 pkt 1.4)

Lp.	Nr umowy	Data zawarcia	Program operacyjny	wyszczególnienie	Kwota
1	50/DE/2018	14.11.2018 r.	MF EOG 2014-2021	wpływ	1 021 700,00
				zwrot niewykorzystanej dotacji	-204 278,01
2	Razem				817 421,99

4. NFOŚiGW otrzymał dotację bezpośrednio z Unii Europejskiej na refundację poniesionych wydatków i kosztów, z której w 2018 roku wykorzystał środki w kwocie:
- 89 925,32 zł na podstawie umowy dotacji z dnia 02.02.2016 r. LIFE 14 CAP/PL/000011 zawartej pomiędzy NFOŚiGW a Unią Europejską reprezentowaną przez Agencję Wykonawczą ds. Małych i Średnich Przedsiębiorstw (LIFE CB).
5. NFOŚiGW na podstawie umowy z Ministerstwem Środowiska otrzymał następujące środki:
- 249 194,82 zł na podstawie porozumienia ramowego z dnia 19.02.2014r. zawartego pomiędzy NFOŚiGW a Ministerstwem Środowiska w ramach Funduszu Współpracy Dwustronnej

Tabela 12.5 – Pozostałe przychody i koszty operacyjne oraz przychody i koszty finansowe (RZiS D., E., G., H.)

Lp.	Wyszczególnienie		2017 r.	2018 r.
1	Pozostałe przychody operacyjne	RZiS D.	7 673 573,44	430 142,77
1.1	zysk ze zbycia niefinansowych aktywów trwałych	RZiS D.I.	1 906 264,15	66 892,75
1.2	inne przychody operacyjne, w tym:	RZiS D.IV.	5 767 309,29	363 250,02
a	z tytułu rozliczenia zbycia darowizny rzeczowej EkoFundusz		5 426 405,54	17 436,25
b	pozostałe, w tym:		340 903,75	345 813,77
-	refundacja kosztów refakturowanych		106 396,56	118 753,52
-	zwrot kosztów postępowania spornego		44 816,10	58 194,70
-	wynajem bufetu		52 359,42	48 620,85
-	pozostałe		137 331,67	120 244,70
2	Pozostałe koszty operacyjne	RZiS E.	102 133,44	458 160,40
2.1	zwroty dotacji PT POiŚ MŚ, POPT MŚ		1 209,00	191 698,05
2.2	zwroty dotacji PT POiŚ ME, POPT ME		26 647,10	99 207,23
2.3	zwroty PT PDE		37 806,18	9 760,25
2.4	darowizna biura		0,00	16 542,08
2.5	inne		36 471,16	140 952,79
3	Przychody finansowe	RZiS G.	240 182 377,36	242 488 545,38
3.1	dywidendy i udziały w zyskach	RZiS G. I.	0,00	0,00
3.2	odsetki, w tym:	RZiS G.II.	236 365 267,76	237 784 739,76
a	odsetki od pożyczek i kredytów		149 347 892,21	138 544 247,92
b	oprocentowanie wolnych środków wraz z niezapadłymi odsetkami i pozostałe		87 017 375,55	99 240 491,84
3.3	zysk ze zbycia udziałów, w tym:	RZiS G.III.	15 002,00	2 622 829,00
a	MEC sp. z o.o. Ostrowiec Świętokrzyski		0,00	2 596 669,00
b	Elmor S.A.		15 002,00	26 160,00
3.4	inne, w tym:	RZiS G.V.	3 802 107,60	2 080 976,62
a	rozwiązanie odpisów aktualizujących należności z tytułu pożyczek		2 688 515,96	1 920 228,24
b	różnice kursowe (skompensowane)		0,00	109 821,46
c	pozostałe		1 113 591,64	50 926,92
4	Koszty finansowe	RZiS H.	99 011 263,90	98 592 908,50
4.1	odsetki - marża BOŚ S.A.	RZiS H.I.	1 893,58	2,09
4.2	aktualizacja wartości inwestycji - akcje BOŚ S.A.	RZiS H.III.	75 000 000,00	68 578 000,00
4.3	inne, w tym:	RZiS H.IV.	24 009 370,32	30 014 906,41
a	odpisy aktualizujące wartość należności		23 815 752,90	29 964 186,75
b	pozostałe koszty finansowe		22 018,02	50 719,50
c	różnice kursowe (skompensowane)		171 599,40	0,00

Nota 13 – Rachunek klimatyczny

Ustawa o systemie zarządzania emisjami gazów cieplarnianych i innych substancji określa zasady funkcjonowania Krajowego systemu zielonych inwestycji (ang. Green Investment Scheme - GIS), powierzając zarządzanie tym systemem NFOŚiGW jako Krajowemu operatorowi (KOSZI). Wpływy pochodzące ze sprzedaży jednostek przyznanej emisji AAU (ang. Assigned Amount Units) są przekazywane na wyodrębniony rachunek bankowy Narodowego Funduszu, zwany dalej Rachunkiem klimatycznym. W latach 2009-2015 Minister Środowiska reprezentujący Skarb Państwa Rzeczypospolitej Polskiej podpisał 11 umów sprzedaży jednostek AAU, z których na dzień 31.12.2018 r. czynnych były dwie.

Wykorzystanie środków pochodzących ze sprzedaży jednostek przebiega zgodnie z zachowaniem warunków uzgodnionych z państwem nabywcą i sprecyzowanych w umowie sprzedaży, między innymi w zakresie terminów wykorzystania tych środków, przeznaczenia na określone rodzajowo przedsięwzięcia, ustalenia maksymalnej intensywności dofinansowania, przekazywania informacji dotyczących uzyskanych efektów ekologicznych.

Środki Rachunku klimatycznego przeznacza się w ramach zarządzania finansami NFOŚiGW m. in. na:

- zarządzanie energią w budynkach użyteczności publicznej,
- biogazownie rolnicze,
- elektrociepłownie i ciepłownie na biomase,
- budowę, rozbudowę i przebudowę sieci elektroenergetycznych w celu przyłączenia źródeł wytwórczych energetyki wiatrowej (OZE),
- zarządzanie energią w budynkach wybranych podmiotów sektora finansów publicznych.

Stan środków pieniężnych na Rachunku klimatycznym na dzień 01.01.2018 r. wynosił 35 322 211,21 zł, a na dzień 31.12.2018 r. wyniósł 38 355 412,76 zł. W ciągu roku na Rachunku klimatycznym miały miejsce następujące zdarzenia:

zwiększenia stanu środków o kwotę 6 102 053,78 zł (w tym: wpływ odsetek bankowych i zwrot refundacji kosztów KOSZI),

zmniejszenia stanu środków o kwotę 3 068 852,23 zł (w tym: wypłaty dotacji dla beneficjentów na przedsięwzięcia związane z Systemem Zielonych Inwestycji i refundacja części kosztów Krajowego operatora systemu zielonych inwestycji).

NFOŚiGW został zobowiązany na mocy poszczególnych umów sprzedaży jednostek AAU do sporządzania raportów finansowych określających przepływy pieniężne na poszczególnych subkontach Rachunku klimatycznego. Raporty finansowe podlegają audytowi finansowemu przeprowadzanemu przez biegłego rewidenta.

Poniżej przedstawione są przepływy pieniężne w 2018 roku dla poszczególnych umów sprzedaży jednostek AAU.

Tabela 13.1 - Umowa z dnia 4 października 2012 r. podpisana z Ministerstwem Rolnictwa, Żywności i Środowiska Hiszpanii reprezentującym Rząd Hiszpanii

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota
1	Stan środków na 01.01.2018 r.	33 973 160,68
2	Zwiększenia	506 894,31
2.1	Odsetki bankowe	506 894,31
3	Zmniejszenia	-3 875 357,77
3.1	Dotacje - wypłaty dla beneficjentów na realizację Przedsięwzięć z Zakresu	1 368 908,00
3.2	Koszty wdrożenia Systemu Zielonych Inwestycji:	-5 244 265,77
3.2.1	<i>dla beneficjentów</i>	-
3.2.2	<i>zadania KOSZI</i>	348 196,18
3.2.3	<i>korekta naliczenia - zwrot kosztów KOSZI</i>	-5 592 461,95
4	Stan środków 31.12.2018 r. (4=1+2-3)	38 355 412,76

Tabela 13.2 - Umowa z dnia 16 września 2015 r. podpisana z Ministerstwem Środowiska, Łądu i Morza reprezentującym Rząd Włoch

Lp.	Wyszczególnienie	Kwota
1	Stan środków na 01.01.2018 r.	1 349 050,53
2	Zwiększenia	2 697,52
2.1	Odsetki bankowe	2 697,52
3	Zmniejszenia	1 351 748,05
3.1	Dotacje - wypłaty dla beneficjentów na realizację Przedsięwzięć z Zakresu Zazieleniania	1 181 456,89
3.2	Koszty wdrożenia Systemu Zielonych Inwestycji:	170 291,16
3.2.1	<i>dla beneficjentów</i>	-
3.2.2	<i>zadania KOSZI</i>	170 291,16
4	Stan środków 31.12.2018 r. (4=1+2-3)	0,00

Nota 14 – Propozycja podziału zysku

Zysk proponuje się przeznaczyć na zwiększenie funduszu statutowego.

Nota 15 – Objasnienia do Rachunku Przepływów Pieniężnych

Tabela 15.1 - Objasnienia do Rachunku Przepływów Pieniężnych

Lp.	Wyszczególnienie		BO 2018 r.	BZ 2018 r.	(BZ- BO) 2018 r.
1	zmiana stanu rezerw	A.II.5.	15 727 803,46	16 366 375,48	638 572,02
2	zmiana stanu należności	A.II.7.	5 423 872 237,05	5 185 333 005,16	-238 539 231,89
3	zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych		10 561 175,01	6 286 675,21	-4 274 499,80
4	zmiana stanu zobowiązań inwestycyjnych		507 044,09	149 105,22	-357 938,87
5	<i>zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych bez zobowiązań inwestycyjnych (3-4)</i>		10 054 130,92	6 137 569,99	-3 916 560,93
6	<i>korekta zmiany stanu zobowiązań o wpływ z tytułu sprzedanych udziałów prezentowanych w roku 2017 w zobowiązaniach krótkoterminowych</i>		0,00	2 543 727,00	2 543 727,00
6	<i>zmiana stanu zobowiązań po korektach</i>	A.II.8.	10 054 130,92	8 681 296,99	-1 372 833,93
7	zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	A.II.9	9 817 320,87	9 754 186,89	-63 133,98
Lp.	Wyszczególnienie		BO 2018 r.	BZ 2018 r.	
7	zysk / strata z działalności inwestycyjnej	A.II.4.	73 078 733,85	65 888 278,25	
8	odpisy aktualizujące wartość akcji BOŚ S.A.		75 000 000,00	68 578 000,00	
9	zysk na zbyciu udziałów MEC Ostrowiec Świętokrzyski sp. z o.o.		0,00	-2 596 669,00	
10	zysk na zbyciu udziałów ELMOR S.A.		0,00	-26 160,00	
11	wartość sprzedanych środków		-10 738 611,50	-69 787,00	
12	nie umorzona wartość sprzedanych środków trwałych		8 832 347,35	2 894,25	
13	Nabycie wartości niematerialnych i prawnych (WNIp) oraz rzeczowych aktywów trwałych (14+15+18)	B.II.1.	3 433 262,83	2 415 720,86	
14	zwiększenie wartości niematerialnych i prawnych		2 059 832,32	822 421,50	
15	zwiększenie rzeczowych aktywów trwałych		897 414,52	1 235 360,49	
16	<i>BO zobowiązań inwestycyjnych</i>		983 060,08	507 044,09	
17	<i>BZ zobowiązań inwestycyjnych</i>		-507 044,09	-149 105,22	
18	zmiana stanu zobowiązań inwestycyjnych (20+21)		476 015,99	357 938,87	

Nota 16 – Zobowiązania warunkowe (ewidencja pozabilansowa, pozaksięgowa)

1. Poręczenie Narodowego Funduszu na okres do 17.09.2022 r. w kwocie 43 971 101,77 zł jako zobowiązanie wynikające z Porozumienia pomiędzy Ministerstwem Środowiska, NFOŚiGW i Miastem Świnoujście z dnia 21.04.1994r., w sprawie realizacji projektu "Oczyszczalnia ścieków"
2. Zobowiązania warunkowe Narodowego Funduszu z tytułu zawartych umów.

Tabela 16.1 – Zobowiązania warunkowe Narodowego Funduszu z tytułu zawartych umów

Lp.	Wyszczególnienie	BO 2018 r.	BZ 2018 r.	z tego:			
				zaległe	do wypłaty w 2019 r.	do wypłaty w 2020 r.	do wypłaty w latach następnych
1	Pożyczki	1 493 957 658,90	1 931 438 861,54	226 836 798,08	905 565 058,77	600 165 849,47	198 871 155,22
2	Dotacje	1 003 329 108,19	706 826 565,53	97 831 585,47	401 862 622,40	140 108 727,41	67 023 630,25
3	Dopłaty *	86 987 263,88	60 132 373,45	105 139,77	17 898 511,85	15 426 311,33	26 702 410,50
4	Udostępnienie środków **	154 162 864,74	1 514 258 626,42	106 608 349,30	979 309 359,69	23 500 000,00	404 840 917,43
5	Razem (1+2+3+4)	2 738 436 895,71	4 212 656 426,94	431 381 872,62	2 304 635 552,71	779 200 888,21	697 438 113,40

* Dopłaty do oprocentowania kredytów bankowych lub ceny wykupu obligacji.

** Udostępnienie środków dla WFOŚiGW na dofinansowanie przedsięwzięć w formie pożyczek i dotacji.

3. Zobowiązania warunkowe Narodowego Funduszu z tytułu dofinansowania przedsięwzięć ekologicznych po decyzji Zarządu i Rady Nadzorczej, przed zawarciem umów.

Tabela 16.2 – Zobowiązania warunkowe Narodowego Funduszu z tytułu dofinansowania przedsięwzięć ekologicznych po decyzji Zarządu i Rady Nadzorczej, przed zawarciem umów

Lp.	Wyszczególnienie	BO 2018 r.	BZ 2018 r.	z tego:	
				po decyzji Zarządu i po decyzji RN	po decyzji Zarządu i przed decyzją RN
1	Pożyczki	335 149 731,11	102 387 520,00	51 597 520,00	50 790 000,00
2	Dotacje NF	92 253 613,14	170 784 323,04	140 547 823,04	30 236 500,00
3	Razem (1+2)	427 403 344,25	273 171 843,04	192 145 343,04	81 026 500,00

Zobowiązania z tytułu dofinansowania przedsięwzięć ekologicznych (pkt 2 i pkt 3) są traktowane jako zobowiązania warunkowe, bowiem obowiązek wykonania świadczeń uzależniony jest od zaistnienia określonych zdarzeń, a przede wszystkim spełnienia przez beneficjentów warunków umożliwiających zawarcie umów o dofinansowanie i ich prawidłową realizację. Dofinansowanie następuje wyłącznie w przypadku spełnienia warunków określonych w umowach i jest ujmowane w księgach rachunkowych w momencie wypłaty.

Nota 17 – Programy operacyjne (ewidencja pozabilansowa, pozaksięgowa)

Program Operacyjny Infrastruktura i Środowisko (perspektywa 2014-2020)

Na podstawie umowy POIiŚ nr 1/MG-NFOŚiGW/2014 zawartej 18.12.2014 r. z Ministrem Gospodarki NFOŚiGW pełni rolę Instytucji Wdrażającej dla I osi priorytetowej.

Na podstawie Porozumienia zawartego w dniu 19.02.2015 r. z Ministrem Środowiska NFOŚiGW pełni rolę Instytucji Wdrażającej dla II osi priorytetowej „Ochrona środowiska, w tym adaptacja do zmian klimatu”.

W 2018 r. złożono zlecenia płatności na łączną kwotę 2 689 438 494,07 zł.

Mechanizm Finansowy Europejskiego Obszaru Gospodarczego oraz Norweskiego Mechanizmu Finansowego MF EOG/NMF

Na podstawie Umowy dotacji nr 44/2018 zawartej 30.04.2018 r. z Ministrem Środowiska NFOŚiGW otrzymał środki przeznaczone dla projektu realizowanego przez beneficjenta w ramach Funduszu Współpracy Dwustronnej (w wysokości 15% wydatków kwalifikowanych). W 2018 r. środki dotacji zostały przekazane do beneficjenta w wysokości 1 919,92 zł. (Rachunek zysków i strat – A.XXI., B.I.6.)

Nota 18 – Objaśnienia dotyczące zawartych przez jednostkę umów, istotnych transakcji i niektórych zagadnień osobowych

NFOŚiGW nie jest jednostką działającą na zasadach rynkowych, przez co ocena każdej transakcji Narodowego Funduszu powinna być dokonywana przez pryzmat statutowych celów Funduszu, wynikających z ustawy - Prawo ochrony środowiska.

Tabela 18.1 – Przeciętne zatrudnienie w etatach

Lp.	Wyszczególnienie	2017 r.	2018 r.
Pracownicy ogółem: (1+2)		587	633
1	pracownicy na stanowiskach	566	607
1.1	Zarząd	4	5
1.2	dyrektor biura, główny księgowy, dyrektor, kierownik komórki organizacyjnej i jego zastępcy	55	57
1.3	ekspert, doradca, radca prawny	106	121
1.4	główny specjalista, starszy specjalista, specjalista, audytor wewnętrzny	320	346
1.5	starszy inspektor, inspektor	81	78
2	pracownicy na stanowiskach wspomagających, pomocniczych	21	26

Informacje o wynagrodzeniach wypłaconych (należnych) osobom wchodzącym w skład organów zarządzających i nadzorujących: Zarządu i Rady Nadzorczej

Ogólna kwota wynagrodzeń członków Zarządu, wypłaconych w 2018 r. wyniosła 1 234 040,69zł.

Ogólna kwota wynagrodzeń Rady Nadzorczej, wypłaconych w 2018 r. wyniosła 684 859,20 zł.

Informacja o wynagrodzeniu biegłego rewidenta wypłaconym (należnym) za rok obrotowy 2018

Wynagrodzenie firmy audytorskiej Biuro Audytorskie Sadren sp. z o.o. za obowiązkowe badanie rocznego sprawozdania finansowego za rok 2018 wynosi 44 169,30 zł.

Informacja o znaczących zdarzeniach dotyczących lat ubiegłych ujętych w sprawozdaniu finansowym roku obrotowego 2018

Nie wystąpiły.

Informacja o znaczących zdarzeniach, jakie wystąpiły po dniu bilansowym, a nieuwzględnionych w sprawozdaniu finansowym za rok obrotowy 2018

Nie wystąpiły.